

MTI.

Kladja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973.október 23.

bb 1. Levegőszennyezési góctérkép készül pécsről

vid/um kz cz

1973. október 23.

Levegőszennyezési góctérképet készít pécsről a baranya megyei köjál és az országos meteorológiai intézet. a munkákat a héten kezdik. a köjál a város 30 pontján méri a kéndioxid és 39 helyen a por lerakódását. a műszerek ötszáz méterenként, saktábla szerűen behálózzák az egész várost. az egy évig tartó mérések adatait számítógéppel dolgozzák fel.

pécs a Levegőszennyezés feketelistáján az ország városai között az élen járt.másfél évtizeddel korábbi mérés idején évente 840 tonna szennyezőanyag került a levegőbe négyzetkilométerenként. azóta jelentős intézkedések javították a helyzetet. több mint hétezer lakásban van központi fűtés. az egyik fő „bűnös”, a pécsi hőerőmű súlyos milliókért pernyeleválasztó berendezéseket épített, olajjal fűt a sörgyár. jelenleg 300 tonna por és korom hull a városra, ami még mindig nagyon sok. a legnagyobb gondot a kéngáz szennyezés okozza. sok a hagyományos fűtőberendezés, amelyekben magas kéntartalmu pécsi szenet tüzelnek. további javulást ígér a porcelángyárban megkezdett nagyszabású rekonstrukció, amelynek része,hogy a szén helyett fokozatosan gáztüzelésre térnek át. az elképzelések szerint a városnak több mint tíz év kell ahhoz,hogy a normatíváknak megfelelő értékre, 100 tonnára csökkenjen az évente egy négyzetkilométerre jutó légszennyezettség. /mti/

- i -

Me

bb 2. megköti a gyomorsavat - elpusztítja a peronoszpórát -
csiszolja a fémét - különleges termékek almásfüzitőről

vid/um kz cz

1973. október 23.

a hazai timföldgyárak közül egyedül az almásfüzitőiben rendezkedtek be az aktív, vagy más néven a különleges timföldek gyártására. ez a rendkívül értékes termék egészen más fizikai és kémiai tulajdonságokkal rendelkezik, mint a kohósításra gyártott „közönséges”, timföld. az aktív timföldek egyik fajtája például permetező lébe keverve elpusztítja a peronoszpórát. egy másik fajta a kőolaj és a különféle növényolaj-származékok, ezenkívül a levegő, az ipari gázok víztelenítésére használható. egyre nagyobb szerepet kap az aktív timföld a gyógyszer- és a kozmetikai iparban is. a sebfelületeken például mintegy foglyul ejtik a baktériumokat, meggátolják a kórokozók szaporodását, s bomló anyagcseréjüket. nemrég kezdték meg az almásfüzitői üzemben annak a speciális timföldnek a gyártását, amelyből az egyesült gyógyszer- és tápszergyárban a gyomorbántalmak enyhítésére alkalmas nagy hatású savkötő gyógyszert készítenek.

a népes timföldcsaládot most egy újabb taggal gyarapították az almásfüzitői szakemberek; ugynevezett polirviasz /aloxivax/ gyártását kezdték meg. ezt, a viaszban lévő különleges timföld szemmagyságtól függően fa, műanyag, alumínium, réz és más fémek csiszolására használja az ipar. az ilyen viaszt eddig több országokból vásároltuk. a képlékeny és szilárd állapotu új termékkel az importot akarják megszüntetni. /mit/

--

bb 3. megfigyelik a balaton „idegen”, halait

vid/um kz cz

1973 .október 23.

a balatoni halgazdaság szerződésbeli megbízást adott a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai kutató intézetének arra, hogy vizsgálja meg a balaton két „idegen”, halfajtájának, az angolnának és a fehér busának az életkörülményeit. az eddigi tapasztalatok szerint mindkét fajta jól alkalmazkodott a magyar tenger nyújtotta körülményekhez. félő azonban, hogy a jelenlétük „eltolódást”, okoz a táplálékláncolatban és ez felborítja a tó biológiai egyensúlyát. a vizsgálatnak pontos választ kell adnia arra a kérdésre, mivel táplálkoznak ezek a halak és megjelenésük milyen hatást gyakorol a tó élővilágára. /mti/

--

- 2 -

bb 4. napirenden : az osztályozás és az átlagosztályzat -
minisztériumi vélemény a diákok értékeléséről

1 szó/tr um zs cz

1973. október 23.

szőke sándor, az mti munkatársa írja:

az idei tanévben életbe lépett központi intézkedések között az egyik legfontosabb, hogy minden iskolatípusban és osztályban - továbbá az érettségig - megszüntették az átlagosztályzatot. az intézkedés értelmezése azonban a pedagógusok, sőt a szülők körében sem egységes. a korábbi gyakorlatot illetően a vélemények megegyeznek abban, hogy az értékelési rendszer a tanulmányi átlag növelésére ösztönzött, és nem honorálta kellően a tanuló egyes területeken nyújtott kiemelkedő teljesítményét. ráadásul a mérési módszerek is pontatlannak bizonyultak: az azonos iskolatípuson belüli iskolákban elért eredmények is nehezen, vagy alig voltak összehasonlíthatók.

az osztályzatok egybevetése alapján született értékelésnek talán legnagyobb negatívuma az volt, hogy ellene hatott a szó legjobb értelmében vett „tehetség”, kibontakozásának. tehetségen - a korszerű lélektani felfogás szerint - a kiemelkedő teljesítményekre való felkészültséget kell érteni, amely veleszületett rátermettséget, adottságokat feltételez. ahhoz, hogy ezekből valóban kiemelkedő teljesítmények szülessenek, megfelelő környezeti feltételekre van szükség, arra, hogy az adottságok és az azoknak megfelelő környezeti feltételek meg-megújulóan találkozzanak. az átlagosztályzatok kialakult nimbusza éppen e feltételeket rontotta. jogos várakozás tehát, hogy eltörlésük a fiatalok valóságos eredményeit jobban felszínre hozza. ugyanakkor lehetővé teszi, hogy az általános és középiskolai tanulók energiájukat azokra a tantárgyakra koncentrálják, amelyek továbbtanulásuk szempontjából a leglényegesebbek, és ezzel jobban meg tudják majd alapozni leendő élethivatásukat.

az általános iskolában, s bizonyos mértékben a középiskolában is az általános műveltség legfontosabb elemével ismerkednek meg a tanulók. ezért az átlagosztályzatok eltörlése nem jelentheti azt, hogy a jövőben csak a „kedvenc”, tantárgyakkal foglalkoznak, és a többit teljesen elhanyagolják. régi megfigyelés, hogy az egyik területen elért eredmények sikereket hoznak egészen más területeken, más tevékenység-formákban is. természetesen ugyanez a helyzet a kudarcokkal is. az egyik tantárgyban élesedő elme a másik tantárgyban is élesedik - erre is gondolniuk kell tehát azoknak, akik az átlagosztályzat eltörlése után szorgalmukat a továbbiakban csupán egy-két tárgyra tartogatják.

/folyt.6/./

- 3 -

bb 4./ napirenden: az osztályozás ..1.folyt./um

az ujonnan kialakult helyzetben sok pedagógus és szülő teszi fel a kérdést: mi történik, ha valaki túl korán kezd el-hanyagolni a neki nem tetsző tantárgyakat? ez reális veszély - mondják az oktatásügy vezetői - de színvonalas pedagógiai munkával elkerülhető. magyarul: vonzóbb a diákok érdeklődése, jobban felkelte és ébrentartó órákat kell tartani. igaz, ez intenzívebb felkészülést és óravezetést igényel, de megéri a fáradságot, mert bővebben kamatozik.

az átlagosztályzat megszüntetése természetesen együtt jár az ugynevezett rendűség fogalmának kiiktatásával is. ehhez az intézkedéshez az a felismerés vezetett, hogy a tanulói képességek, a tanulói egyéniség, a személyiség értéke csak igen durván fejezhető ki egy tizedes számmal, és egy „jó,, ,,közepes,, ,,stb. minősítő jelzővel.

az értékelési rendszer továbbfejlesztését szolgálja, hogy osztályozás nélküli értékeléssel kísérletezzenek a szakemberek tíz gimnáziumban. az érintett osztályokban folyamatos, szöveges értékelést kapnak a diákok, osztályozatokkal csak az évvégi bizonyítványokban találkoznak. az eredmények összegezése természetesen még hosszabb időszakot igényel.

ismeretes, hogy az általános iskolák első osztályaiban a tanév-vesztők számának csökkentésére megkezdték az ugynevezett automatikus továbbhaladás rendszerének kipróbálását. ennek lényege, hogy a kisdíák akkor is továbbmehet a II. osztályba, ha az I-ben megbukik. persze a II-ban - korrepetálással és egyéb módon - el kell érni, hogy hátrányát behozza.

az automatikus továbbhaladás gondolatával kapcsolatosan elég sok az aggály, a fenntartás a pedagógusok között. többen a buktatás megtiltását emlegetik, holott ilyesmiről nincs szó. az elsős kisdíák az osztályismétlés megszüntetése esetén is kapnak érdemjegyet, sőt - ha azt érdemlik - elégtelen osztályzatot is. bukás tehát továbbra is lesz, de az automatikus osztályismétlés nélkül. ez a bánásmód annak elismerésén alapszik, hogy a fiatalok fejlődésének ritmusa - különösen 6-10 éves korban - iskolai évfolyamonként és egyénenként is eltérő, s azt kívánja szolgálni, hogy minden egészséges, képezhető gyermek elsajátítsa a tudás megszerzésének alapjait, megtanuljon írni, olvasni, számolni. abban szinte valamennyi tanító, tanár egyetért, hogy a hagyományos értékeléssel kialakított osztályzatok többnyire szubjektívek. hogy e jellegük csökkenjen, vagy megszűnjön, a továbbiakban is több irányban kell többféle módszerrel felméréseket végezni, s főként: le kell arról tenni, hogy az elégtelen osztályzatot büntetésként is alkalmazzák. /mti/

- 4 -

M

bb 6. korszerű könyvtár soroksáron

1 zsu/tr um hi cz

1973. október 23.

rövidesen új könyvtárral gazdagodik a fővárosi szabó Ervin könyvtár hálózata: ehónap végén soroksáron átadják a 35-ös számú könyvtárat. a korábbi könyvtár korszerű, új épületben kapott helyet, zenei szakrészleggel, stúdióval, gyermekek és felnőttek részére külön olvasóteremmel. bővült. az új intézményben 40.000 kötet közül válogathatnak az olvasók, kétezer kötethez pedig a könyvtár olvasótermében lehet hozzájutni. a kerület lakosságának jelentős része német anyanyelvű, ezért a könyvtár idegennyelvű állományát is ennek megfelelően fejleszteni kívánják. /mti/

-.-

bb 5. sokat fejlődött józsefváros áruellátása - a színvonalfejlesztés továbbra is kiemelt feladat

1 gy/gg um hi cz

1973. október 23.

a VIII. kerületi tanács évek óta céltudatos munkát vállal józsefváros áruellátásának szolgáltatási színvonalának fejlesztéséért, továbbá rendszeresen figyelemmel kíséri az áruk alakulását is. nemrég felülvizsgálták ilyen irányu eredményeiket, kijelölték a további tennivalókat a lakossági ellátás javításában.

a józsefvárosban, ahol több mint 43.000 ipari munkás él, az utóbbi két esztendőben 14 új üzletet létesítettek és 32 boltot korszerűsítettek. a lakosság érdekeit figyelembe véve, a tanács kereskedelmi osztálya több élelmiszerüzlet nyitvatartási idejét módosította. a kerületi vendéglátóipari vállalat a munkások második műszakjának könnyítésére növelte a 10 forinton aluli étellek választékát. a kerületi tanács az ellátás javítása mellett figyelemmel kíséri az áruk alakulását is. ennek is része van abban, hogy a kereskedelmi vállalatok nagyobb gondot fordítanak az olcsóbb áruk választékának bővítésére az élelmiszer- és az iparcikk-üzletekben is. nagyon népszerűek az olcsó és leértékelt ruházati árut forgalomba hozó üzletek.

a józsefvárosban a zöldért vállalat hat üzlete ma már közvetlenül - a nagykereskedelem kikapcsolásával - szerzi be áruit a termelőktől, téveszektől, vagy állami gazdaságoktól. a múlt évben a tanács támogatta a termelőket, hogy önálló üzletet nyissanak: a vásárlók szívesen keresik fel például a horizont áfész józsef köruti boltját, valamint a piacokon, csarnokokban levő termelői árudákat.

/folyt.köv./

- 5 -

M

bb 5./ sokat fejlődött ...folyt./um

a tanács nagy súlyt helyez az ár- és minőségellenőrzésekre is. tavaly több mint 100 ellenőrzést végeztek az élelmiszer-, a vendéglátó- és az iparcikk-boltokban. több mint 200 esetben kellett felelősségre vonást alkalmazniuk helytelen számlázás, súlycsökkentés miatt. a szabálysértési eljárás során az igazgatási osztály szigorú pénzbírságokat szabott ki, főleg a visszaesők esetében. a tanács kereskedelmi osztálya a továbbiakban is rendszeresen figyelemmel kíséri a gyermekruha ellátás alakulását, főleg azt, hogy kaphatók-e kötelezően előírt olcsó árú cikkek. az árúellátással kapcsolatos közérdekű bejelentéseket minden esetben soronkívül megvizsgálják és a hibák kijavítására a szükséges intézkedéseket megteszik. a terület vezetői nagy gondot fordítanak arra, hogy a városrész ellátásának színvonala a továbbiakban se romoljon. figyelemmel kísérik, hogy a józsefvárosi rekonstrukció lakásépítési programjával párhuzamosan megépüljenek a szükséges kereskedelmi és szolgáltató helyek is. /mt1/

--

bb 7. heltai gáspár bibliája, bessenyei györgy jámbor szándék-a
- ezer mű a könyvaukción

i ró/g um hi cz

1973. október 23.

november 17-én és 18-án a marcibányi téri ifjúsági és uttorház színháztermében lesz állami könyvtérjesztő vállalat antikvár osztályának - méltán népszerű - könyvaukciója. az ezuttal hetedszer megrendezendő árverésnek különös hangsúlyt ad a magyar könyvnyomtatás 500. évfordulója. ennek a nevezetes évszámnak a jegyében zajlik ugyanis az idei aukció; ezt az eseményt tükrözi az árverésre bocsátott mintegy 660 tétel, amely valójában több mint ezer művet jelent, ebből 935 magyarországi nyomtatvány.

az árverésen 50 magyarországi nyomda kiadványai szerepelnek. ezek közül 15 nyomda 26 könyve a xvi. xvii. századból való. az aukción minden eddigénél gazdagabb anyaga képet ad a magyar könyvkiadás 500 esztendejéről. a reformáció korát, ezt a korai időszakot képviseli az 1565-ben, heltai gáspár kolozsvári nyomdájában napvilágot látott biblia, s méliusz juhász péter 1568-ban váradon kiadott prédikációs kötete. az árverési anyagban számos xvii. századi magyar könyv is szerepel; köztük pázmány péter 1610-ben pozsonyban megjelent imádságos könyve, és a magyar nyomdászat legnagyobb mesterének, tótfalusi kis miklós műhelyében készült tripartitum.

/folyt.köv./

- 6 -

NA

bb 7. /heltai gáspár ...folyt./um

a xviii. századot, a szellemi megújulás korát fémjelzik többek között az első magyar irodalmi lexikonok. - czwittinger specimenje és bod péter magyar athenase - s bessenyei györgy híres akadémiai tervezete, a jámbor szándék.

a nyelvújítás küzdelmeit idézik fel a mondolat és kazinczy ferenc tövises és virágok című epigramma gyűjteménye, a múlt század legnagyobb teljesítményeit pedig vörösmarty, petőfi, arany, madách, mikszáth és mások ritka kötetei. ady, krúdy, józsef attila és radnóti műveinek első kiadásai századunk klasszikusait reprezentálják.

a bibliofiliának sok ága van: az aukció anyagának összeállításakor a különböző gyűjtőkörök igényeit is figyelembe vették. a metszetes könyvek gyűjtőit olyan „csemegék”, várják, mint a „nagy”, ortelius, a mercator atlasz, alt rudolf buda-pest-je, vagy hunfalvy-rohbock magyarország és erdély eredeti képekben című munkája. a kéziratok, relikviák iránt érdeklődők páratlan ady-dokumentumokat vásárolhatnak: dedikált fényképét, az egyik újságcikke kapcsán lezajlott becsületsértési per iratanyagát, levelezőlapjait, vasuti igazolványát. a munkásmozgalmi irodalom ritkaságainak élére a tőke első német kiadása kívánczik.

az árverés nemcsak az értékek felbukkanását, de azok megmentését is elősegíti. restaurátorok szakértő, gondos munkája nyomán a gyakran muzeális értékű könyvek, régiségek a magyar könyv ünnepéhez méltó külsővel kerülnek az aukció résztvevői elé. /mt1/

--

bb 8. rendelet az építőipari dolgozók elszállásolásáról

i sb/gné um ie cz

1973. október 23.

az építésügyi és városfejlesztési miniszter rendeletben szabályozta - az érintett miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel egyetértésben - az építőipari dolgozók szálláson történő elhelyezését. az új intézkedés hatálya most már nemcsak az évm és a tanácsi vállalatokra, hanem az építőipari ágazathoz tartozó összes szervezetre kiterjed.

/folyt.köv./

- 7 -

NA

bb 8. /rendelet ...folyt./um

a rendelet egységes jogszabályokba foglalta a korábban különböző egyéb intézkedésekben megjelent utasításokat, szabályokat. alapvető intézkedésként írja elő, hogy a munkáltató köteles a változó munkahelyre alkalmazott építőipari dolgozó szálláson történő elhelyezéséről gondoskodni, hogy ha az a menetrend szerinti közforgalmu közlekedési eszközzel vagy vállalati csoportos szállítással a munkarendnek megfelelően lakóhelyéről a munkahelyre nem tudna naponta bejárni, vagy az utazással együtt átlagosan napi 14 óránál többet kellene eltöltenie lakóhelyétől távol. a rendelkezés meghatározza, hogy a munkáltatónak milyen módon kell gondoskodnia a dolgozók elhelyezéséről. kivételes esetekben, ha a munkáltató egy hónapnál rövidebb időre nem tud szállásról gondoskodni, akkor a szállás biztosításával megbizhatja az érintett dolgozót is. ebben az esetben a dolgozót a városban naponta 12, községben pedig 10 forint megváltási díj illeti meg. kimondja a rendelet, hogy a dolgozó által fizetendő szállástérítési díj mértékét, valamint a közös munkásszállás kategorizálását az illetékes szakmai szakszervezettel, illetve a helyi érdekképviselői szervekkel egyetértésben kell meghatározni. fontos intézkedés, hogy családi szállást még abban az esetben sem szabad létesíteni, hogy ha a családtagok a szállást nyújtó munkáltatónál dolgoznak.

a rendelet a kihirdetéssel hatályba lépett./mti/

..-

bb 9. szegedi virágmag hollandiának

vid/um cz

1973. október 23.

harminc hektáron diszlik virágmező a szegedi felszabadulás tisz kertészetében. a legváltozatosabb színű őszirózsafélék, petuniák, kínai székfűt, kossuth csillagát, nemesített buzavirágot és még sok más fajtát nevelnek. a növények szirmait teljes pompájukban nem szedték le, mert magtermesztés a cél. most van a betakarítás ideje: gondosan kézzel gyűjtik össze a virágokat, majd kombájnnal csépelik ki a magot, amelyet elsősorban hollandiába szállítanak. ezenkívül még több olyan ország szerepel a vásárlók listáján, ahol kevés a napfény, rövid a nyár s nem tudnak szaporító anyagot előállítani.

a szegedi közös gazdaság tagja a hungaroflor közös vállalkozásnak s önálló export joggal bír. a szövetkezet, tarka üzemé, jövedelmező és jó kiegészítője a kertészetnek. a virágokat ugyanis kora tavasszal vetik, illetve palántázzák és késő ősszel szüretelik, tehát mezőgazdasági holt időnyben jutnak kedvező munkalehetőséghez az üzemében dolgozó szövetkezeti gazdák, akik tulnyomó részt asszonyok. /mti/

..-

- 8 -

bb 10. a lakóbizottságoknak több mint egyharmadát megválasztották budapesten

i -don/mm umzs hgy

1973. október 23.

a fővárosban eddig 4 275 lakóbizottságot, összesen 15 090 lakóbizottsági tagot választottak a budapestiek, vagyis a ,,házi önkormányzatoknak,, több mint egyharmada megalakult. az eddig megtartott lakóbizottsági választásokról készült fővárosi tanácsi statisztikából és értékelésből kiderül, hogy a régi tagok közül mintegy 9.200 aktivistát ismét megbiztak a lakosság ügyeinek intézésével. a budapestiek öntevékeny társadalmi, érdekképviselői szervei közül 3 141 háromtagu, a többi - 1 134 - öttagu. több mint 280 helyen már megválasztották a lakóbizottsági felelősöket is; többségüket ismét megerősítették funkciójukban.

a legtöbb lakóbizottságot eddig a vii., a viii. és a xv. kerületben választották. az előkészületekből a legnagyobb részt a tanácstagok vállalták magukra. jól szervezett munkájuk eredményének könyvelhető el, hogy a lakóbizottsági választásokat budapest minden kerületében nagy érdeklődés kísérte. az eddig lezajlott gyűléseken csaknem 142 ezren vettek részt. a fórumokon - amelyeken a tanácstagok egyben számot adtak saját tevékenységükről is - élénk vita folyt a lakóbizottsági tagok munkájáról. a tanácstagok ismertették az új lakóbizottsági rendelet legfontosabb paragrafusait, az öntevékeny társadalmi munkások jövőbeni feladatait, s tájékoztatást adtak a helyi tanács munkájáról, terveiről. a gyűléseken megjelentek egyöntetűen helyeselték az új jogszabálynak azt a rendelkezését, amely szerint a lakóbizottsági tagoknak ezután több beleszólásuk lesz a lakosság házon kívüli ügyeinek intézésébe. jogkörük kiterjesztésével valóban a lakosság érdekképviselői szerveivé válhatnak.

a választási gyűléseken hangot kaptak a helybelieket foglalkoztató várospolitikai kérdések is. ujbudapest és csepelen legelőbbben a közlekedés helyzetének javítását sürgették. az v., a vi., a vii. és a viii. kerületi gyűléseken az ikv tevékenysége és a házfelügyelő munkája volt napirenden. a belvárosban sokan a korszerű gázfűtésre való áttérés ütemének meggyorsítását javasolták. a ix. kerületi józsef attila lakótelepen megtartott választáson a háziasszonyok kifogásolták, hogy a telepen kevés a zöldsggyümölcs üzlet; s a kereskedelmi hálózat bővítését kérték. mások a 81-es és a 181-es autóbusz sűrítését indítványozták. /folyt.köv.?

- 9 -

MA

bb 10./ a lakóbizottságoknak ...folyt./um

a kötozlekedéssel kapcsolatban sokakat foglalkoztat az észak-déli metróvonal építése kapcsán várható felszíni forgalmi rend alakulása. a xvii. és a xx. kerületben a közművesítés gyorsítását sürgették. Zuglóban az új lakótelepi családok az üzlet-hálózat mielőbbi bővítését kérték. a lakóbizottsági gyűléseken elhangzott közérdekű bejelentéseket mindenütt jegyzőkönyvbe foglalták, s továbbították az illetékesekhez.

Budapesten - mint ismeretes - december 15-ig választják meg a mintegy 14 ezer lakóbizottságot, összesen körülbelül 45-50 ezer taggal, akik a következő négy esztendőre kapnak megbízatást a lakosság érdekeinek képviselésére. /mt1/

--

- 10 -

bb 11. fele annyi létszám, kétszeres termelés - új gumielőkészítő a magyar kábelművekben

i ni/fk um 1e hgy

1973. október 23.

a magyar kábelművekben megkezdtek az új gumielőkészítő üzemi próbáit; a termelés a szalagrendszeren a jövő év első meggyedében kezdődik.

a vállalat 1968-ban hétéves rekonstrukciós tervet dolgozott ki, amelynek egyik jelentős része a gumikábel-gyártás modernizálása, ezen belül új gumielőkészítő üzem építése. ezt az tette szükségessé, hogy a gyár a hazai gumikábel-igényeket sem tudta kielégíteni, a berendezések balesetveszélyesek voltak a gyártás szennyezte a levegőt még a gyár környékén is. az elavult technológiával egyébként sem lehetett a növekvő követelményeknek megfelelő minőséget elérni.

a gumielőkészítő üzem 1971-ben kezdték építeni, az elmúlt év őszén szerelték az első gépeket, jelenleg pedig a szalagrendszerű üzem egyes részeinek egyedi próbái folynak. az ötszintes épületet a kohó- és gépipari minisztérium tervező irodája tervezte, az építést a vállalat saját erőből oldotta meg. a technológiát komoly tapasztalatokkal rendelkező csehszlovák szakemberek tervezték, a gépek nagyrésze is csehszlovák, amelyeket jól egészít ki néhány magyar gép, és az nszk-ból vásárolt zsákbontó - és szűrőberendezés. a szintén nyugatnémet hűtőréz technológiai megoldása tárolhatóvá alakítja a gumit, így nem kell azonnal feldolgozni.

az új gumielőkészítőben fele annyi ember munkája szükséges mint régen, ugyanakkor teljesítménye egy műszak alatt kétszerese a régi üzemének. a nehéz fizikai munka és a porártalom megszűnt, a keverést lyukkártya vezérlésű gépek végzik. a termelési mennyiség nagyarányú növekedése mellett a minőség olyan mértékben javul, hogy nemcsak a gumikábel import válik feleslegessé, de a magyar gumikábel tökéletes exportjára is lehetőség nyílik.

a több, mint 10 millió forintos beruházással létesít gumielőkészítő kapacitásának teljes kihasználására az v. ötéves tervben a magyar kábelművek új kábelgyártó gépeket állít majd munkába. /mt1/

--

- 11 -

7.50/um

g20

10

bb 12. aranyhal-vásár, hulló-ritkaságok, ujonnan érkezett flamingók a fővárosi állatkertben

1 ol/mm um ie hgy

1973. október 23.

a napokban új látványokkal gazdagodott a fővárosi állatkert rovarháza. dél-afrikából, illetve algériából ajándékképpen harminc pókot küldtek, a hírhedt „fekete özvegy”, rokonait, s velük együtt kisméretű cselőpókokat is. a tallinni állatkertből a hullóházba különleges ázsiai ritkaságok érkeztek, köztük kétféle sikló, szalagos nabuják és gekkók. gazdagodott a madár-osztály flamingó állomány is, a 15 flamingó most még az elkülönítőben, a daruházban látható.

1973 tavasza rendkívüli módon kedvezett az aranyhalak szaporodásának. az állatkert aranyhal-telepén sok japán különlegesség látott napvilágot; köztük koromfekete, teleszkópszemű halak, tűzvörös orandák, tarka azuna-nishiki-k. a rendkívül mutatós halacskákat most öt-husz forintos áron adják el az akvaristáknak.

a „családi hírek”, közé tartozik, hogy manyana, a kafferbivaly-bika társat kapott; egy fiatal házibivaly-tehenet hozattak mellé a debreceni állatkertből. a nyárvég és az ősz egyik legnagyobb szenzációja a szeptember 24-én született zsiráf-bébi. anyja, meru, 1969 februárjában ugyancsak a budapesti állatkertben született. a zsiráf-bébit mesterségesen cumisüvegből táplálják, mert anyja nem hajlandó szoptatni. /mti/

bb 13. megtört a hosszú szárazság, jót tett az eső a mezőgazdaságnak

1 kg/gg um ie hgy

1973. október 23.

megtört a szeptember elejétől tartó szárazság az elmúlt napok esőzésével, amire már hetek óta vártak a mezőgazdasági szakemberek. az országos eső különösen a koraősszel vetett kalászosoknak tett jót, mert sok helyen csak foltokban kelt ki a növény a szikkadt talajból. főként az alföldön gyakori az ilyen foltos szántó, de a néhány milliméter csapadék után várhatóan erőre kap a friss hajtás.

/folyt.köv./

7.55/um

gzc

Tó

- 12 -

bb 13./ megtört ...folyt./um

az eső lassította az őszi munkálatokat, de a vető-mélyszántás így is előrehaladt. a mém-ben kapott tájékoztatás szerint az összes terület 85-90 százalékán már elvégezték ezt a munkát, 5-6 százalékkal előbbre járnak, mint az elmúlt év hasonló időszakában. az őszi mélyszántásra kijelölt földek 30-33 százalékán végezték el eddig a gépek feladatukat. egyébként az esőt követő, gyakran feltámadó szél gyorsítja a talaj felszáradását, s így a rövid kényszerpihenő után hétfőn és kedden sehol nem kellett már a sáros föld miatt állniuk a gépeknek.

az idén többféle termény betakarításával is előbbre tartanak, mint tavaly októberben. ez részben a hosszú, napos ősznek, részben a jobb gépesítésnek köszönhető. az egymillió 480 000 hektáron termesztett kukoricának például 50-52 százaléka már göréba került; 15 százalékkal nagyobb területen törték eddig le ezt a fontos takarmánynövényt, mint az elmúlt évben ilyenkor. jó ütemben halad a rizs és a cukorrépa betakarítása is. befejezés előtt áll a burgonyaszedés, ebből a szárazság miatt valamivel gyengébb termést várnak a szakemberek, mint 1972-ben.

télialmából 20.000 vagonnal vettek eddig át a felvásárlók, s 90 százalékát leszedték már ennek a gyümölcsnek. /mti/

--

bb 14. a román afro-ázsiai barátsági Liga

mm um zs hgy

1973. október 23.

küldöttsége, amely a magyar szolidaritási bizottság meghívására ötnapos látogatást tett hazánkban, elutazott. a küldöttséget mirceu radulescu a román újságíró szövetség alelnöke vezette. tagja volt alice fetcu, a román kulturális kapcsolatok irodájának vezetője. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent harmati sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke. /mti/

--

bb 15. agyonütötte férjét

k s b/tm um hgy

1973. október 23.

a békés megyei bánkuton pugymer istvánné 57 éves háztartásbeli a lakásukban szóváltás közben nyújtófával többször fejbesújtotta ittas férjét, pugymer istván 67 éves nyugdíjast, aki a helyszínen meghalt. az asszonyt előzetes letartóztatásba helyezte és eljárást indított ellene a békés megyei rendőrfőkapitányság. /mti/

--

10.07/um

10.10.15

- 13 -

bb 16. elutazott moszkvába a magyar békeküldöttség

t tf/fk um hgy

1973. október 23.

kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke vezetésével kedden elutazott moszkvába az a népes magyar küldöttség, amely részt vesz a békeerők világkongresszusán. a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent: apró Antal, az mszmp politikai bizottságának osztályvezető-helyettese, csaba ferenc, a központi bizottság alosztályvezetője, bencsik István, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, harmati sándor, az országos béketanács alelnöke, a magyar szolidaritási bizottság elnöke, dusák Lajosné, a szakszervezetek országos tanácsának titkára, dr. Gombár József, a Kisz központi bizottságának titkára, Miklós Imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke, továbbá a magyar nők országos tanácsa és a külügyminisztérium képviselői. ott volt v.j. Pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete is.

Lch

sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára a delegáció nevében az elutazás előtt nyilatkozott az mti tudósítójának:

- a moszkvai világkongresszus döntő jelentőségét elsősorban abban látjuk, hogy - az utóbbi években a nemzetközi életben elért eredményekre támaszkodva - mozgósít minden jószándékú, becsületes, haladó, humanista felfogású, a nemzetközi békéért, a társadalmi haladásért küzdő erőt a közös cselekvésre, feladataink közös megoldására. a világkongresszus sokrétű és alapos előkészítésének tapasztalatai azt mutatják, hogy a békeerők moszkvai világkongresszusa a nemzetközi békemozgalom eddigi legnagyobb szabású és legfontosabb rendezvénye lesz. várhatóan - a nemzetközi előkészítő bizottság legutóbbi tájékoztatása szerint - 144 ország több, mint 3 ezer küldötte és mintegy száz nemzetközi szervezet képviselői gyűlnek össze a szovjet fővárosban.

- október 25-én délután kerül majd sor a világkongresszus ünnepélyes megnyitására a kreml kongresszusi palotájában. ezt követően plenáris üléssel és 14 munkabizottság tanácskozásával folytatódik a program, s október 31-én kerül sor az ünnepélyes záróülésre. a plénum és a munkabizottságok témáit sokrétűen készítettek elő. a magyar küldöttség tagjai - érdeklődési körük, szakértelmük szerint - ott lesznek valamennyi szűkebb körű munkatanácskozáson, természetesen a plenáris ülések mindegyikén is. a nyolcadik számú munkabizottság a fejlődés és a gazdasági függetlenség kérdéseivel foglalkozik majd, s a magyar békemozgalmat bízták meg e téma előzetes kimunkálásával.

/folyt.köv./ 10/11²⁰
10.35/um

- 14 -

tagja, az Országgyűlés elnöke, Baranyai Tibor, az MSZMP Központi Bizottságának

bb 16. / elutazott ...folyt./um

e tanácskozás alapját képező dokumentumot dr. Bognár József vezetésével egy tudóskollektíva készítette el. a vitaanyag egyebek között dokumentálja, hogy a fejlődés és a gazdasági függetlenség, a békés egymás mellett élés mindaddig nem válhat általánossá, amíg elvei nem szabályozzák a fejlődő országok és az imperialista országok kapcsolatait, amíg a nemzetközi monopóliumok kizsákmányoló tevékenysége révén évről-évre mélyül a szakadék a fejlett tőkés és a fejlődő államok között.

- küldöttségünk nevében mondhatom: valamennyiünk számára megtiszteltetés, hogy - a viii. magyar békekongresszus és a magyar előkészítő bizottság megbízása alapján - részt vehetünk a moszkvai tanácskozáson. mindannyiunk nevében ígérhetem, hogy helyt fogunk állni és megfelelően a bizalomnak, s visszatérve a szovjet fővárosból, tájékoztatni fogjuk közvéleményünket a világkongresszus tevékenységéről, elhatározásairól és dokumentumairól - mondta bucsuzól sebestyén nándorné. /mti/

--

bb. 17. elutazott a bangladesi politikai küldöttség

fk/ra hgy

1973. október 23.

kedden reggel elutazott budapestről a bangladesi awami liga és béketanács delegációja, amely dr. Badal Rashid jogászprofesszor, a paraszt liga elnöke, az awami liga parlamenti képviselője vezetésével a hazafias népfront és az országos béketanács meghívására tanulmányi látogatást tett Magyarországon. /mti/

--

bb.18. vízmű társulással

vid/ra ká hgy

1973. október 23.

két esztendővel ezelőtt kezdődött munka fejeződött be a hajdu-bihar megyei nyiracsád községben: elkészült és átadták rendeltetésének a társulással épített vízművet. a községi vízmű 7.2 millió forintos beruházással épült. az átadás napjáig 16.5 kilométer földalatti vezetékét fektettek le és hatvannyolc közfolyót képeztek ki. a lakosság 150 ezer forint értékű társadalmi munkával segítette az építkezést. /mti/

10.40/um 10/11²⁰

--
- 15 -

bb 19. vizesztés a síón

vid/um ká hgy

1973. október 23.

a balatonból keddre virradó éjjel feltöltötték a síó csatornát. a szokásos őszi csapoláson kívül ezuttal nemcsak a vízszint-tartás miatt nyitották meg a zsilipet: a balaton vizét felhasználják a gemenci erdőnél épült duzzasztómű zsiliprendszerének kedden kezdődött üzemi próbáihoz. a síón a duzzasztási próbákhoz keddi reggel különféle méretű hajókat indítottak útnak. /mti/

--

bb 20. a munkások könyvtári ellátása

vid/um ká hgy

1973. október 23.

kedden kaposvárott a palmyro togliatti megyei könyvtárban négy dunántúli megye: baranya, somogy, tolna és zala megyék köznevelődési vezetői, megyei és szakszervezeti könyvtárvezetői tanácskoztak a munkások könyvtári ellátásáról. az előadás, majd a felszólalások az iskolázottság, az olvasottság és az általános műveltség összefüggésével, a könyvtári lehetőségek jobb kihasználásával foglalkoztak. kellner bernát a kaposvári megyei könyvtár állami díjas igazgatója felszólalásában elmondotta, hogy a megye tanácsi könyvtáraiban állandóan emelkedik a munkásolvasók száma. 1972-ben már 15607 munkást tartottak nyilván a rendszeres olvasók között. ez a szám természetesen nagyobb, mert a szakszervezeti könyvtárakat is sokan veszik igénybe. a tanácskozáson az üzemi műszaki értelmiség hatékonyabb segítségét kérték a munkások műveltségének növeléséhez. /mti/

--

bb 22. tűz a rákosrendezőn

fk um hgy

1973. október 23.

hétfőn este tűz keletkezett a rákosrendezői pályaudvar területén, ahol kigyulladt és nagy lánggal égett egy teherszerelvényt vontató villanymozdony. a kezelő személyzet a tűz tovaterjedésének megakadályozása érdekében leválasztotta az égő mozdonyt a szerelvényről. e munka közben azonban fekete józsef 33 éves péceli lakos, máv-dolgozó arcán és mindkét kezefején súlyos égési, társá pedig zúzódásos sérülést szenvedett. mindkettőjüket a mentők a máv kórházba szállították. a nagy erővel helyszínre érkezett budapesti tűzoltóegységek az égő mozdonyt rövid idő alatt habbal befedték és a tüzet eloltották. a keletkezett anyagi kár így is jelentős. a tűz keletkezési okát bizottság vizsgálja. /mti/

--
- 16 -

10.57/um

Tó M20

t

bb 21. rendőrségi jelentés

k sb/tm um hgy

1973. október 23.

veszprém megyében alsópáhok belterületén ágoston zoltán 32 éves sármelléki segéd munkás motorkerékpárjával áttért az uttest baloldalára és elütötte a vele szemben gyalogló belovári nándor 32 éves sármelléki lakost, majd segítségnyújtás nélkül tovább hajtott. a gyalogost súlyos állapotban szállították kórházba. ágoston zoltánt a rendőrség elfogta, őrizetbe vette és megindította ellene az eljárást.

győrött a magyar vagon és gépgyár transzformátorházában egy műszaki hiba elhárítása közben halálos áramütés érte nagy józsef 59 éves ötvenévi villanszerelőt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

a főváros xvii. kerületében, a zrinyi utca és a ragáló utca kereszteződésében szabálytalan helyen figyelmetlenül haladt át az uttesten özv. martosi jánosné 75 éves budapesti nyugdíjas és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a xiv. kerületben, az erzsébet királyné ut 3 számú ház előtt szabálytalan helyen, figyelmetlenül haladt át az uttesten győrffi jennőné 66 éves budapesti nyugdíjas és egy 70-es jelzésű trolibusz elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. /mti/

--

bb 23. vizsgálják a duna medrének változásait

vid/um ká hgy

1973. október 23.

kedden reggel a duna rajka és szob közötti szakaszán mérések kezdődtek. az észak-dunántúli vízügyi igazgatóság árvízvédelmi és folyamszabályozási osztályának mérnökei, technikusai szállták meg a 150 kilométer hosszú folyószakaszt. a nyolc motorcsónakkal, korszerű műszerekkel felszerelt mérőcsoportok ugynevezett kisvízszint rögzítést folytatnak.

a mérések időpontjában átlagosan 1100 köbméter viz folyt le másodpercenként ezen a szakaszon. a duna maximális vízhozama ennek a tízszerese. a méréseket egy-egy kilométeres távolságban, tehát összesen 150 helyen hajtják végre. a fő cél: minél pontosabb képet kapni a meder változásairól. a vizsgálatok eredményét elsősorban a folyamszabályozási munkáknál használják fel. /mti/

--
- 17 -

11.35/um

1200
Tó

bb 24. parkerdő szekszárd környékén

vid/um ká hgy

1973.október 23.

pihenő parkerdőt adtak át rendeltetésének, a hozzátartozó létesítményekkel együtt, kedden a szekszárd határában elterülő sőtétvölgyben. a kedvelt kirándulóhelyen.

a gemenci állami erdő- és vadgazdaság bátaszéki erdészete mintegy 500 000 forint költséggel esőtől és hóvihartól védő, hangulatos „favárákat”, farönkökből ácsolt asztalokat és padokat, pecsenye- és szalonnasütő helyeket épített, s körülbelül három kilométernyi erdei sétautat borított kőmorzsákkal. újjáépítették a haramia-forrás sziklafalát is. mellette tavacsát ástak ki.

a továbbiakban a bővizű rák-patak felduzzasztásával horgászó és csónakozó tavat létesítenek, s bekötőutat építenek a 6-os műtől. /mti/

--

bb 25 . másfél milliárd reklámra - országos reklámkonferencia debrecenben

vid/um kz hgy

1973.október 23.

~~REKLÁM~~ a debreceni arany bika szállóban megkezdődött a háromnapos országos reklámkonferencia. több mint négyszáz hazai szakember és gazdasági vezető mellett bolgár, ndk-beli, csehszlovák és jugoszláv vendégek is részt vesznek a tanácskozáson. a megnyitón, amelyen ott volt gurbán györgy a hajdu-bihar megyei pártbizottság titkára, juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes és kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke is. frank tiber a mtesz szervezési és vezetési tudományos társaság titkára összegezte az előző - 1970 decemberében - megtartott reklámkonferencia óta végzett munkát. mint elmondotta, az elmúlt esztendőben létrehozták budapestben a reklámszakemberek klubját, havonta 150-180 fő részére tartanak továbbképző előadásokat, reklám pszichológiai ankétokat és tanfolyamokat. létrehozták az ugynevezett kapcsolatszervezők klubját s megkezdődött a reklám szövetség szervezése, amelybe eddig több mint kétszáz vállalat és hatszáz személy jelentkezett. ezután dr. juhár zoltán a belkereskedelmi miniszterhelyettes tartott előadást. hangsúlyozta, hogy az utóbbi években a reklámtevékenység a népgazdaság valamennyi ágában fejlődött, mozgalmassabb és színesebb lett.

/folyt.köv/

12.08/um

- 18 -

bb 25./ másfél milliárd ...foyt./um

az 1968. évihez képest kétszeresére nőtt s ebben az évben már mintegy másfél milliárd lesz a reklám kiadások együttes összege. gondot okoz, hogy kevés a jó reklámszakember, nem tudják kellően felhasználni a szociológiai és statisztikai vizsgálatokat, keveset foglalkoznak a reklám hatásával és hatékonyságával. kiemelte a miniszterhelyettes, hogy a jövőben nagyobb szerepet kell kapni a kirakatoknak. jó reklám-tevékenység - hangsúlyozta végül a miniszterhelyettes - csakis az ipar és a kereskedelem együttműködésével alakulhat ki. a vállalatoknak, az üzemeknek - hangsúlyozta a továbbiakban - ki kell lépniük a drága ajándék tárgyak büvköréből s helyette olcsó ötletes, változatos a vevők érdeklődését felelő ajándéktárgyak kelljenek.

a megnyitó ülés 3. előadását kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke tartotta a külkereskedelmi reklámról. a tanácskozás ezután három szekcióban folytatódott.

a konferencia idején kirakatversenyt hirdettek a debreceni üzletek között, a hungária moziban pedig több mint ötven reklámfilm mutatnak be. /mti/

--

kbb 26. hazaérkezett a szot küldöttség

fk um ie hgy

1973.október 23.

kedden délelőtt hazaérkezett bulgáriából a szakszervezetek országos tanácsának küldöttsége, amely gáspár sándornak, a szot főtitkárának, az mszp politikai bizottsága tagjának vezetésével részt vett a viii. szakszervezeti világkongresszuson. /mti/

--

bb 27. szerelik az első házgyári lakásokat szolnokon

vid/um kz hgy

1973.október 23.

szolnok város lakásépítkezéseinek legnagyobb kivitelezője az állami építőipari vállalat megkezdte az első házgyári lakóépület szerelését a belváros területén épülő józsef attila uti lakótelepen. a debreceni házgyár termékeiből épülő modern lakóházak tizemeletesek lesznek. egy-egy épületben hatvanégy két, illetve háromszobás lakást alakítanak ki. 1975-re a város 900 éves jubileumára hatszáznyolcvan lakást építenek házgyári termékekből. /mti/

12.13/um

- 19 -

bb 28. az építőipar helyzetéről tárgyalt a csongrád megyei tanács vb

vid/um kz cz

1973. október 23.

Csongrád megye építőipari kapacitása az elmúlt években az országos átlagot meghaladóan fejlődött. Szegeden új házgyár járul hozzá a lakásépítési tervek megvalósításához. A közművités fejlesztését egy jól felszerelt másik új szegedi üzem, az alföldi közmű és mélyépítő vállalat segíti a korábbi időszaknál nagyobb mértékben. A tanácsi építőipari vállalatok is nagyobb összegű anyagi támogatást kaptak termelésük gazdaságosságának a javítására. A beruházások országos és helyi korlátozása, valamint sorrendiségének megállapítása ugyancsak megtörtént Csongrádban. Ennek ellenére az építési piacon még mindig nagy a feszültség - állapították meg a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden szegeden tartott ülésén. A korábban tett intézkedések ellenére a negyedik öt éves terv végéig 1,3 milliárd forint értékű építkezés megvalósítását veszélyezteti a kapacitás hiánya. A blokkos technológia iránti igényt még mindig nem tudják kielégíteni. A házgyár kapacitását pedig nem kötik le teljes egészében a megrendelők. A munkaerőhiány miatt vontattottak a belső szerelési munkák, és kisebb felújításokra sem mindig akad vállalkozó.

A megyei tanács vb ezért szükségesnek tartja, hogy az építőipari vállalatoknál tovább növeljék a gépesítettséget, kiemelten kísérjék figyelemmel és használják ki az üzem-, és munkaszervezésben rejlő tartalékokat. A tervezők és a beruházók közötti kapcsolat erősítésétől az építkezések hosszú átfutási idejének lerövidülését várják.

A jövőre is gondolnak: a megyei tanács vb kezdeményezte, hogy az ötödik öt éves terv építési kapacitás mérlegét előzetesen készítsék el, a kapacitáshiány feloldására megfelelő javaslatokat dolgozzanak ki az illetékesek. /mti/

--

bb 30. horgászszerencse a szombathelyi csónakázó tónál

vid/um ká cz

1973. október 23.

A szombathelyi csónakázó tó kedvelt vize a horgászoknak is. A szerencsés horgászok közé tartozik Takács László, a vas megyei munkás horgász egyesület tagja, aki tiz napon belül tiz süllőt emelt ki a tóból. A legszebb példány négy kiló hetven dekát nyomott. Ritka horgászszerencse érte Gerse János sporthorgászt is, aki fél óras küzdelem után emelt szárazra a tóból egy 128 centiméter hosszú, 14.5 kilogramm súlyú harcsát. Eddig ez volt a legnagyobb ragadozó hal amit a szombathelyi csónakázó tóból kifogtak. /mti/

--
- 20 -

13.00/um

10/13³⁰

bb 31. jutalomsorsolás a gépkocsivezetők „dicsérő Lapjaiból,,

k sb/tm um cz

1973. október 23.

A volán tröszt megtartotta az előzőeken, egymást segítő biztonságos közlekedés megvalósítása érdekében meghirdetett „dicsérő Lap,, mozgalom jutalomsorsolását a miskolci sportcsarnokban.

A dicsérő Lappal rendelkező mintegy 13 000 volán gépjárművezető között 73 nyereményt sorsoltak ki, összesen negyed millió forint értékben. A főnyereményt, egy zsiguli személygépkocsit Darnai József, a volán 1./1 vállalat gépkocsivezetője nyerte. A mozgalom megindítása óta ez volt a második jutalomsorsolás. /mti/

--

bb 29 .október 24-26: várostörténeti konferencia a főváros centenáriuma alkalmából

t nn/tm um zs cz

1973. október 23.

A budapesti történeti múzeum, a magyar történelmi társulat, a magyar tudományos akadémia várostörténeti albizottsága és Budapest főváros levéltára október 24-26. között Budapest egyesülésének 100. évfordulója alkalmából várostörténeti konferenciát rendez a magyar tudományos akadémián. Dr. Mezei Gyula, a fővárosi tanács művelődési főosztályának vezetője a keddi sajtótájékoztatóján beszámolt arról, hogy a háromnapos tudományos tanácskozáson a várostörténet legfontosabb kérdéseiről lesz szó. A résztvevők tudományos elmélyültséggel vizsgálják a gazdasági, társadalmi, kulturális élet fejlődésének elmúlt száz évét, Budapest történetét. Szó esik majd az urbanizáció gyakorlati kérdéseiről is. A konferencián feltárják várostörténet és várospolitika, a helytörténeti mozgalmak és a tudományos kutatás kapcsolatát is. L. Ügy

A háromnapos konferenciától sokat várnak a szakemberek, már csak azért is, mert a jövő terveinek megalapzásához is hasznos segítséget nyújthat. Az előadásokat követő vita hozzájárulhat a várostörténeti kutatás módszereinek fejlesztéséhez, s ugyanakkor alapos tájékoztatást nyújthat Budapest történetéről. /folyt.köv./

13.15/um

10/13³⁰

-21 -

bb 29./ október 24-26....folytm/um

az ünnepélyes megnyitóra szerdán reggel kerül sor. megnyitó beszédet erdey-gruz tiber akadémikus, a magyar tudományos akadémia elnöke és szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke tart majd. ezután kerül sor székely györgy előadására „a város történeti kutatások és feladatai,, címmel.

a tanácskozási ^{eredményel} vendégek érkeznek a szovjetunióból, csehszlovákiából, jugoszláviából, lengyelországból, romániából, franciaországból és ausztriából. /mti/

bb 32. időjárásjelentés

um cz

1973. október 23.

a meteorológiai intézet jelenti október 23-án, kedden 13 órakor:

szeles, hűvös idő

a skandináv államokban és a szovjetunió európai területének északi részén folytatódik a téli időjárás. sokfelé hazavazik, helyenként hófúvások keletkeznek és a hőmérséklet napközben is fagypont alatt marad. európa többi részén az időjárásra a gyors változások jellemzők. különösen érvényes ez közép-európára, ahol az elmúlt 24 óra alatt még a sarkvidéki eredetű hideg levegő éreztette hatását, ma pedig már az óceáni származású enyhébb, nedvesebb levegő játssza a döntő szerepet az időjárás kialakításában. ez a levegő ma reggel már a német-lengyel síkságon és a cseh medencében okozott esőt. hatására hazánkban is időnként felhősödést észleltek, de a déli órákig esőt még sehonnan sem jelentettek.

hazánkban hétfőn az ország északi részein 4-8 órán keresztül sütött a nap. a déli megyékben viszont egész nap borult volt az ég, néhány helyen esett az eső, de a lehullott csapadék mennyisége csak záhonyban érte el a 7 mm-t. napközben a hőmérséklet általában 10-14 fokig emelkedett. a balaton déli partján hajnalban sem mértek 6 foknál alacsonyabb hőmérsékletet, az ország többi részén azonban plusz 1, mínusz 4 fok közötti minimumhőmérsékletek alakultak ki. az északi hegyvidéken mínusz 6, mínusz 7 fokos talajmenti fagyok is előfordultak. délelőtt időnként megnövekedett a felhőzet, a nyugati, délnyugati szél a dunántúlon megélénkült. 11 órakor 7 és 10 fok közötti hőmérsékletet mutattak a hőmérők.

/folyt.köv./

13.30/um

- 22 -

bb 32./időjárás ...folyt./um

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 9,2 fok volt, a százéves átlagnál 0,6 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 mm, mérsékeltén süllyed.

várható időjárás szerda estig: felhőátvitülések, szórva-nyos esőkkel. mérsékelt, időnként élénk délnyugati, nyugati, majd megerősödő és északnyugati-északra forduló szél. az éjszakai lehülés gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: plusz 1- mínusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 7-11 fok között.

a duna vízállása budapestnél 165 cm.
/mti/

bb 33. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 óráig

se um cz

1973. október 23.

1. levegőszennyezési térkép pecsett
2. különleges termékek almásfüzitőről
3. figyelik a balaton idegen halait
4. minisztériumi vélemény a diákok értékeléséről
5. a józsefváros áruellátása
6. könyvtár soroksáron
7. könyvaukción
8. építők elszállásolása
9. virágmag hollandiának
10. lakóbizottság választás
11. új gumielőkészítő
12. állatkerti hírek
13. eső
14. elutazott a román küldöttség
15. agyonlőtte a férjét
16. elutazott a békeküldöttség
17. elutazott a bangladesi küldöttség
18. vizmű
19. vízeresztés a sión
20. munkás könyvtár

/folyt.köv./

13.35/um

- 23 -

14⁰⁰g

bb 33./ hírjegyzék ...folyt./um

21. rendőrségi hírek
22. tűz a rákosrendezőn
23. a duna medre
24. parkerdő
25. országos reklámkonferencia
26. hazaérkezett a szot küldöttsége
27. házigyári lakások szolnokon
28. csongrád megyi vb ülés
29. várostörténeti konferencia
30. horgászszerecse
31. jutalomsorsolás
32. időjárás
33. hírjegyzék

/mti/

--

bb 34. számozzák a halasi Leánykát

vid/um cz

1973. október 23.

az alföld legfiatalabb szőlőtermelő állami gazdaságában, a kiskunhalasiban, sikerrel honosították meg a Leánykát, ami a sik homokon talán még fűszerezettebb, kellemesebb italu bort ad, mint a hegyalján. a termőre fordulásuk óta az idén szüreteltek a legtöbbet belőle. itt nem „házasítják”, a Leánykát, külön dolgozzák fel, s tárolják borát. hivatalosan jegyzik az évjáratok minőségét és mennyiségét, mert ez szabályozza forgalmazását. azonosságát államilag elismert márkajel védi, s a mennyiség arányában számozzák a palackokat. az 1973. évjáratu halasi Leánykából töl-
tik meg az egymilliomodik sorszámú palackot. a vásárlók, az üveg nyakán ellenőrizhetik a védjegyet, és a sorszámot. a Leánykát kiskunhalas város címerével hirdetik. /mti/

--

bb 36. szőnyi Jenő kiállítás az ndk kulturában

t nn/tm um zs cz

1973. október 23.

a hónap végéig tart nyitva az ndk budapesti kulturális tájékoztató központjában szőnyi Jenő festőművész kiállítása. a művész szász-svájból készített képeit tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

--

- 24 -

13.45/um

14⁰⁰g

bb 35. kiírták a dolgozók gyorsíró- és gépiróversenyét

bi/um zs cz

1973. október 23.

az országos gyorsíró- és gépiró versenybizottság november 9-11-e között rendezi meg a dolgozók idej gyorsíró- és gépiróversenyét. gyorsírásból 5 perces, 180, 200, 220, 250, 300, 350, 400 vagy 450 szótagos diktátum kézi áttétele, gépirásból 15 perces másolás a versenyfeladat. a nevezéseket október 31-ig, két példányban kell beküldeni, a fővárosban a versenybizottság címére: 1085 budapest, bástya u.5., vidéken a területileg illetékes gépiró- és gyorsíróiskola versenyfelöléséhez. a nevezési díj versenyszámonként 10 forint. /mti/

--

bb 37. kitüntetés

fk um zs cz

1973. október 23.

a népköztársaság elnöki tanácsa, eredményes munkájának elismerésül keszei károlynak, a magyar országos horgász szövetség főtitkárának a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést dr. dabronaki gyula államtitkár, a mohos elnöke adta át. /mti/

--

bb 38. magyar-csehszlovák könnyűipari tárgyalások

ol/pá um ie cz

1973. október 23.

e héten budapesten tartja hatodik ülését a magyar-csehszlovák könnyűipari állandó munkacsoport. a kedden megkezdődött tanácskozást pesti ernő és jozef kopca miniszterhelyettesek vezetik. megvitatják a könnyűipar gazdasági és műszaki tudományos együttműködésének, valamint az együttműködés továbbfejlesztésének különböző kérdéseit. áttekintik a szakértői munkacsoportok működését is. /mti/

--

- 25 -

14.02/um

14³⁰g

bb 39. elkészült a szamos-turkózi árvízvédelmi gát

vid/kz/gné um cz

1973. október 23.

fél hónappal a határidő előtt elkészült a 32 kilométer hosszú szamos-turkózi árvízvédelmi gát. a 2.7 millió köbméter föld felhasználásával kialakított 4-6 méter széles és csaknem 4 méter magas gátat 232 millió forintos költséggel hozták létre. az 1970-ben elöntött tiszá-szamos-tur közötti területet védi a pusztító árvizektől, s ugyanakkor a környék belvízvédelmét is szolgálja. az ugynevezett „gátudvarban”, a tervek szerint hatalmas víztározót alakítanak ki. ez körülbelül tízezer hektár mezőgazdasági terület öntözését teszi majd lehetővé. /mti/

--

bb 40. negyven millió forint értékű alumínium edény

vid/kz/tné um cz

1973. október 23.

befejeződött az alumíniumáru gyár tisztafüredre telepített üzemének a felszerelése. ezzel szolnok megyébe tevődött át a hazai alumínium edénygyártás központja: ott készül a hazánkban gyártott alumínium lábasok, fazekak, ételhordók, teás- és tejeskannák stb. 90 százaléka. az üzem az év első kilenc hónapjában kereken negyven millió forint értékben állított elő ilyen cikkeket, s ennek 80 százalékát exportálta. termékei öt világrész több tucat országába jutottak el. legújabb vásárlói közé tartozik az nszk, hollandia, dánia és több afrikai ország. az üzem felszerelésének teljes befejezése után évi termelési értéke tovább növekszik, s jövőre eléri a 130 millió forintot. /mti/

--

bb 41. Mihail Leszecsco látogatása a csepel autógyárban

vid/gö/mné um fm cz

1973. október 23.

Mihail Leszecsco, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese, a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési, kormányközi bizottság szovjet tagozatának elnöke, kedden a csepel autógyárba látogatott. utjára elkísérte dr. szita jános miniszterhelyettes, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának vezetője, dr. kocsis józsef, a kohó- és gépipari miniszter első helyettese, dr. huszár istván államtitkár, az országos tervehivatal elnökének első helyettese.

/folyt.köv./

- 26 -

14.10/um

14.35g

bb 41./ Leszecsco ...folyt./um

a vendégeket a nagyüzem vezetői - fröschl gusztáv vezérigazgató, szeghalmi gyula, a pártbizottság titkára és hrehus sándor, a vállalati szakszervezeti bizottság titkára - fogadták. a gyár életéről, munkájáról fröschl gusztáv adott tájékoztatást. elmondotta többek között, hogy a 24 éve működő gyár fennállása óta csaknem 300 000 motoregységet, több mint 100 000 tehergépkocsi- és autóbussz-alvázat gyártott. a külföldi partnerek közül a szovjetunióknak mintegy 4000 cement- és üzemanyagszállító gépkocsit készítettek. a gyárban 1966-ban kezdődött rekonstrukció 2 milliárd forintos beruházással valósul meg. a vezérigazgató a továbbiakban vázolta a gyár termelési problémáit, majd ismertette a következő évek terveit. a vendégek ezután megtekintették a motor-gyáregységet, a jármű-gyáregységet a padlóváz-üzem, a hidraulikus szervokormány-gyáregységet, majd a már berendezési felszerelésére váró, 22 000 négyzetméter alapterületű műhelycsarnokot. /mti/

--

bb 42. szolnokon ülészetek az alföldi megyék tanácsi vezetői

vid/um fm cz

1973. október 23.

a lakásépítésről, a beruházások helyzetéről, a tanácsok gazdaságirányító szerepéről tárgyaltak a szolnokon kedden megtartott tájértekezleten, amelyen öt alföldi megye tanácsainak elnökhelyettesei vettek részt. az értekezleten jelen volt buda gábor, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese. a tavaly novemberi kb-állásfoglalás alapján készült megyei intézkedési tervek megvalósítását értékelve, a legtöbb szó a lakásépítésről esett. a megyék képviselői elmondták, hogy a negyedik ötéves terv idején az előirányozottnál valamivel több lakást építenek; szolnok megyében például tizenötezer helyett tizenkilenc ezret, bács-kiskun megyében tizennyolc ezer helyett husz ezret. a tervezettnél rosszabb azonban a többszintű családi ház-, illetve a célcsoportos és egyéb - szövetkezeti, társas - formában megvalósuló építkezések aránya. ez elsősorban az időközben bekövetkezett ár-emelkedésekkel és az előközművesítés magas költségeivel magyarázható. a társadalmi segítséggel a tervezettnél jóval több óvoda épül 1975-ig az alföldi megyékben. bács-kiskunban például ezeröttszáz helyett háromezer óvodai helyet adnak át, s hasonló módon, kollégiumi alap létrehozásával újabb ezer tanyai iskolás számára építenek körzeti kollégiumot.

/folyt.köv./

- 27 -

14.15/um

14.45g

bb 42. /szolnokon ...folyt./um

enyhültek a beruházási feszültségek, a tapasztalatok szerint a korábbinál jobban megalapozzák, előkészítik a vállalati, gazdasági vezetők a bővítéseket. az új üzemek építését. gondot okoz azonban, hogy az építőipar helyenként - például szolnok megyében - a tervezettnél gyorsabban készül el egy-egy új beruházással, s ilyenkor a tanácsok - a későbbi határidőre számítva - nem tudnak fizetni. a tájértekezleten több tanácsi vezető bírálta azt az érvényben lévő szabályozó rendszert, amely a községi tanácsok helyi bevételeit az ott gazdálkodó vállalatok, szövetkezetek eredményétől teszi függővé. a tanácsoknak ugyanis nem sok lehetőségük van a gazdálkodó egységek eredményeinek befolyásolására, ugyanakkor ez a rendszer bizonytalanná teszi a tanácsok pénzügyi tervezését. /mt1/

--

bb 43. együttműködési megállapodás a borsod megyei tanács és a szakszervezetek borsod megyei tanácsa között

vid/um fm cz

1973. október 23.

a szakszervezetek borsod megyei tanácsának elnöksége és a borsod megyei tanács végrehajtóbizottsága 1967-ben kötött együttműködési megállapodást. azóta a gazdaságirányítási rendszerben, valamint az államélet és a szocialista demokrácia kiszélesítésében alapvető változások következtek be, ami a megállapodás korszerűsítését tette szükségessé.

a két testület kedden miskolcon tartott együttes ülésén vitatta meg az új megállapodást. megállapították, hogy az eltelt években eredményes volt az együttműködés. a szakszervezet segítséget nyújtott a város- és az intézmény-fejlesztési kérdések megoldásához. közreműködött a munkás-lakásépítési program kidolgozásában, támogatta a munkásfiatalok továbbtanulását.

az új megállapodás alapján a szakszervezetek továbbra is tevékenyen közreműködnek az ötéves tervek kidolgozásában, az ipar-telepítési elgondolások valóra váltásában. figyelemmel kísérik a munkaerő mérleg alakulását, és támogatást nyújtanak elsősorban a nők foglalkoztatásához. továbbra is mozgósítják a dolgozókat a „gyermekünk korszerűbb iskoláztatásáért”, mozgalomban való részvételre. a lakosság ellátását szolgáló tervek végrehajtása során a szakszervezetek társadalmi ellenőrzés útján kísérik figyelemmel és segítik az ellátási színvonal emelését. a szakszervezetek közreműködnek a felnőttoktatás kiszélesítésében, a fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulásának előmozdításában. tevékenyen részt vesznek a tanácsi vállalatoknál a szocialista munkaverseny, ezen belül a szocialista brigádmozgalom továbbfejlesztésében. az együttműködési megállapodást széleskörű vita után elfogadták. /mt1/

--
- 28 -

14.48/um

M 1510

bb.44. fél évvel a határidő előtt több mint ezer új lakást adtak át Sopronban - gyógyhelyeket és üdülőtérületeket jelöltek ki Sopronban

vid/p fm -cz

1973. október 23.

a soproni városi tanács keddi ülésén Landl Róbert tervosztály vezető beszámolt arról, hogy a kőfaragó-téri lakótelep beruházási programját a tervezett határidő előtt fél évvel teljesítették. elmondotta, hogy az új lakótelep kivitelezési munkája 1967 augusztus elején kezdődött meg. a győri házgyár üzemelésének megkezdéséig 87 lakás épült fel hagyományos építési móddal. ezt követően az elmúlt év végéig 1032 lakás épült fel, házgyári technológiával - a beruházó és kivitelező szervek jó munkájának eredményeként a lakótelep az 1973 év végi határidő helyett ez év júniusában elkészült. a lakótelep építésével egyidőben elkezdődtek a kapcsolódó létesítmények kivitelezési munkái is. új abc áruház 8 tantermes általános iskola, szolgáltató épület, valamint 40 személyes bölcsőde és 75 személyes óvoda is felépült. ugyancsak elkészültek a lakótelep fűtését és melegvíz-ellátását kiszolgáló hőközpontok, a közvilágítási hálózattal, a lakótelepet kiszolgáló közlekedési utakkal, parkokkal és sétá-utjaival. a lakótelep utolsó lakásainak átadása előtt valamennyi kapcsolódó létesítményt is üzembe helyezték. megépült a lakótelep teljes közmű-, víz- és gázvezeték-hálózata.

beszámoltak a városi tanács ülésén arról, hogy az egészségügyi miniszter határozata alapján Sopron városban gyógyhelyé nyilvánították a Lővéreknek a Károly magaslatig húzódó részét és a balf-fürdő védett területét, az ehhez csatlakozó erdőrésszel. ugyancsak üdülőtérületté nyilvánították Sopron központját, a nyugati, észak-keleti és dél-keleti ipartelepek kivételével, valamint a Tómalom környékét.

bejelentették a tanácsülésen, hogy a város fejlesztését legjobban elősegítő polgárok részére „pro urbe Sopron”, emlékművet adományozna. /mt1/

--

15.30/p

-29-

M 1545

bb.45. legfőbb gond miskolcon a lakásépítés- ülést tartott a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/p fm -cz

1973. október 23.

a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden miskolcon tartott ülésén megvitatta a megyeszékhely öt-éves városfejlesztési tervének végrehajtása során eddig szerzett tapasztalatokat. bárczi béla, a miskolci városi tanács elnöke többek között beszámolt arról, hogy miskolc a negyedik öt éves tervben 5,1 milliárd forinttal gazdálkodik, ami több mint kétszerese az előző tervidőszak gazdálkodási összegének. a városnak továbbra is a lakásépítés a legégetőbb gondja. az eltelt időszak alatt - az idei évvel együtt - több mint ötezeregyszáz lakás épült meg állami beruházásból. a lakások zömmel összefüggő, nagyobb lakótelepeken - a győri kapui, a diósgyőri városközponti, az avasi új városnegyedekben - házgyári technológiával kerültek összeszerelésre.

az eredetileg tervezett lakásszámot a negyedik öt éves tervben nem tudják teljesíteni. 1975-ig 9800 tanácsai lakás készül el. a szervezett munkáslakásépítési akció során a komlóstetőn 280 munkáslakás felépítéséhez nyújt lehetőséget a tanács.

a közműellátást kiemelt feladatként kezelik. az ellátatlan területeken hatvan kilométernyi ivóvíz és harminchét kilométernyi szennyvízcsatornát létesítenek. ezzel szemben elmaradás mutatkozik a hernád-parton épülő csucsvízmű, valamint a szennyvíztisztító építésénél.

a lakosság egészségügyi ellátást vizsgálva megállapították, hogy a tervidőszak alatt tizenegy új felnőtt és tíz új gyermekörzeti rendelővel bővül a hálózat. a bölcsődék sz igényeket kielégítik. ezzel szemben további erőfeszítések szükségessé az óvodai ellátás fejlesztéséhez. az üzemekkel együttműködve a negyedik öt éves terv első három évében 1027 helyet gyarapodnak az óvodák, ami több a tervezettnél.

a városi tanács anyagi erejéhez mérten támogatta más létesítmények megépítését is. így többek között új butoráruházzal, rövidesen megkezdte működését az új kenyérgyár. a város kereskedelmi központjában, a buza-téren pedig a korszerű abc-áruházzal épül.

a végrehajtó bizottság megállapította, hogy az eltelt időszak alatt összehangoltabbá, tervszerűbbé és nem utolsósorban gazdaságosabbá vált a beruházási tevékenység miskolcon. határozatában felhívta a városi tanács figyelmét a beépítésre kerülő területek szanálásának és a közművesítésnek a meggyorsítására. /mti/

15.35/p

-30-

M. 150

bb.46. munkavédelmi kiállítás miskolcon

vid/p fm -cz

1973. október 23.

a szakszervezetek borsod megyei tanácsa és a megyei tanács egészségügyi, - valamint mezőgazdasági osztályának közös rendezésében kedden miskolcon, a szakszervezeti székházban munkavédelmi kiállítás nyílt.

a kiállításon a mezőgazdaságban mind jobban terjedő kemizálás, valamint gépesítés során fellépő munkahelyi ártalmakat, illetve azok megelőzésének módjait mutatják be. tájékoztat a kiállítás a különböző vegyipari üzemekben - többek között a borsodi vegyikombinát műanyagot előállító üzemeiben, a tiszai vegyikombinátban - a feldolgozás során keletkező ártalmak elhárításáról. szemléltetik a munkahelyi ártalmak leküzdésére tett intézkedéseket többek között a diósgyőri Lenin kohászati művek s az ózdi kohászati üzemek is. /mti/

--

bb.47. magyar-ndk barátsági gyűlés marcaliban

vid/fm/p cz

1973. október 23.

kedden marcaliban magyar-ndk barátsági gyűlést rendeztek az ndk megalakulásának 24. évfordulója alkalmából. a gyűlésen ihász tibor a tit járási elnöke mondott ünnepi beszédet, felszólalt waldtraut maurer, az ndk budapesti kulturális és tájékoztatói központjának igazgatóhelyettese. /mti/

--

bb.48. felhasználható 19.00 órától

megkezdődött a hangversenyévad székesfehérvárott

vid/p fm/ cz

1973. október 23.

kedden székesfehérvárott megkezdődött az őszi - téli hangversenyévad. a székesfehérvári szimfonikus zenekar első koncertjén - lux erika zongoraművész közreműködésével, és barlói rudolf vezényletével - chr. bach b-dur szimfóniája, mozart d - moll zongoraversenye és barlói szvit zenekarra című műve hangzott el. /mti/

16.40/p

--
-31-

M. 16^{II}

hbb.49. háromszáz milliárd forint értékű állóeszköz az iparban
-karbantartási konferencia kezdődött

t kg/fk/p 1 e -cz

1973. október 23.

hazai és külföldi szakemberek részvételével négynapos
karbantartási konferencia kezdődött kedden a magyar tudomá-
nyos akadémia országház utcaidisz-termében. a tanácskozáson 40
előadás hangzik el, amelyeknek többsége a gépek és más termelő-
eszközök folyamatos üzemeltetésének kérdéseivel foglal-
kozik.

a konferenciát kiss ernő kohó-és gépipari miniszterhelyettes
nyitott meg. bevezető előadásában egyebek között elmondotta :
az ipari termelés az utóbbi tíz év alatt megkétszereződött, s
ugyanilyen arányban növekedett a termelő eszközök száma is .
a különféle vizsgálatok viszont azt mutatják, hogy a termelés
technikai szintjétől messze elmaradt a üzemeltetés fejlődé-
se .pedig a fokozott gépesítésnek és a gazdaságos termelésnek az
üzemeltetés, biztosítása, a karbantartás elengedhetetlen feltéte-
le. a karbantartás már nem inproduktív tevékenység, hanem a ter-
melés egyik fontos tényezője. az üzemeltető és karbantartó rész-
legek az iparban több, mint 300 milliárd forint értékű állóeszköz
gondozói.

a párt-és kormányhatározatok - hangsúlyozta a miniszterhe-
lyettes - az elkövetkezendő időszak egyik legfontosabb feladatá-
nak a vállalati üzem-és munkaszervezés fejlesztését jelölték meg.
ezen belül külön kiemelt feladat hárul a kisegítő vállalati te-
vékenység, így a karbantartás szervezőire. a vállalati komplex
üzemszervezési programba a karbantartás leghatékonyabban működő
rendszerét célszerű beilleszteni, úgy hogy a termelés a karban-
tartás összhangja kialakuljon. a vállalatok szervezési megoldásai
közül olyan különösen gazdaságosakat jelölt ki mintaként a kgm,
amelyek jól alkalmazhatók megfelelő adaptálással más üzemek-
ben is. ilyen a karbantartás például a dunai vasműnél, amelynek
a tapasztalatait a tartalékalkatrész-gazdálkodásban és az ugyne-
vezett hálóterves nagyjavítás számítógépes szervezésében haszno-
síthatják más vállalatok.

ezután a hazai és külföldi szakemberek ismertették előadá-
saikban a korszerű karbantartás-szervezés különböző módszereit,
s tapasztalataikat. a konferencia szerdán folytatódik. /mti/

15.50/p

-32-

NA 16²⁰

bb 50. kiosztották budapest főváros tanácsa színházi díjait

t nn/gg szb -cz

1973. október 23.

kedden a főváros tanács épületében farkasinszky lajos, bu-
dapest főváros tanácsának elnökhelyettese átadta budapest főváros
tanácsa művelődésügyi főosztályának 1972-ben alapított három szin-
házi díját.

az új magyar drámát bemutató társulatok közül az 50,000 fo-
rintos jutalommal a józsef attila színház együttesét tüntették ki.
kertész ákos névnap című drámájának színhre viteléért. a zsűri egy-
behangzó véleménye alapján a józsef attila színház a haladó monda-
nivalóju, izig-vérig mai témájú alkotás műsorra tűzésével jó példát
mutatott az író és színház közötti harmonikus együttműködés meg-
teremtésére, a közéleti tartalmu alkotások támogatására. az előadást
amely magas művészi színvonalával is részvett a szakma és a közön-
ség elismerésére. berényi gábor rendezte.

ötvenezer forinttal jutalmazták a mikroszkóp színpadot is, azt
az együttest, amelyik az 1972-73-as évadban a legtöbbet tette a ezin-
ház és ifjuság kapcsolatának megteremtéséért, a színházi baráti körök
létrehozásáért, elsősorban a munkásifjuság körében végzett jó munkát
az együttes. a mikroszkóp színpad 25 speciális ifjusági előadásán
csaknem ötezren tekintették meg a csendesek a hajnalok és a verseny-
lő halála című szovjet színpadi alkotásokat. kilenc művész és közönség
találkozójukon többszáz fiatalvett részt. munkájuk eredményeként lét-
re jött a mikroszkóp színpad baráti köre is, amelynek eddig 180 tagja
van, akiknek átlag-életkora alig haladja meg a 20 évet.

budapest főváros tanácsa harmadik 50 ezer forintos díját meg-
osztva kapta a thália színház és a madách színház, a dolgozó töme-
gekkel, a munkásosztályal kialakított kapcsolatáért. míg a thália szin-
színház elsősorban a vasutás szakszervezettel épített ki harmóni-
kus együttműködést, addig a madách színház a textilszakma dolgozói
közül toborz állandó jelleggel nézőket. mindkét fővárosi szin-
ház sokat tett az ifjúság munkások színházba szoktatásáért, a munkásközön-
ség izlésének alakításáért is.

az elmúlt színházi évad eredményeit értékelő három díj átadá-
sánál megjelent dr. malonyai dezső, a művelődésügyi minisztérium szin-
házi főosztályának vezetője és ruttkai ferenc, a budapesti pártbi-
zottság agitációs és propaganda osztályának munkatársa is. /mti/

-33-

NA 16²⁵

bb 51. országos népesedéspolitikai tanácskozás gyulán - dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter előadása

vid-fm szb -cz

1973. október 23.

a magyar vöröskereszt országos elnöksége, a békés megyei tanács vb és a gyulai városi tanács vb közös rendezésében kedden gyulán kétnapos országos népesedéspolitikai ankét kezdődött. a tanácskozásra az ország minden tájáról több mint 300 orvos, vöröskereszt aktív, párt-, tanácsi dolgozó érkezett. a városi tanács disztermében rendezett ankét elnökségében helyet foglalt dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, dr. medve lászló, az mszmp kb alosztályvezetője, ortutay zsuzsa, a magyar vöröskereszt alelnöke, hantos jános, a vöröskereszt főtitkára, a megye vezetői közül ott volt enyedi g. sándor, az mszmp békés megyei bizottságának titkára, klaukó mátyás, a békés megyei tanács elnöke.

a vendégeket dr. vidó istván, a városi tanács elnöke köszöntötte. a kétnapos országos tanácskozás jelentőségét hantos jános főtitkár méltatta, majd dr. szabó zoltán „népesedéspolitikánk időszerű kérdései, címmel tartott vitaindító előadást.

bevezetőben a népesedés alakulásának tényezőit elemezte a miniszter. hangsúlyozta: szerkezetgazó okokra vezethető vissza a népesedés alakulása, ezért a népesedéspolitikai határozat végrehajtása is szerkezetgazó. a népesség alakulását piramishoz hasonlította, mondván: ha az alapot az egy éves koru gyermekekre építjük s a piramis tetejére állítjuk az ország legöregebb lakóit, jól érzékelhetjük, hogy az oldalfalak nem lehetnek hullámzóak. a népszaporulat mindig legyen egyenletes, mert az ingadozást az egész társadalom fejlődése megsínyli. szocialista társadalmunkban az átlagos életkor egyre növekszik, s a termelés egyenletes fejlődése a munkabíró fiatalok népes táborát igényli.

beszélt az előadó arról is, hogy a múlt század derekán európai viszonylatban élenjárt hazánk a népszaporulatban azóta több alkalommal változott szerepünk, a legutóbbi években pedig a legutolsókk közé kerültünk a népesedési listán.

- a párt és a kormány a különböző gazdasági és társadalmi szervek segítségével felmérte a népesedéspolitikai helyzetet, s meghozta a szükséges intézkedéseket, - mondotta a miniszter. - ez azonban önmagában nem elég. a népgazdaság hiába hoz nagy anyagi áldozatot a gyermekeket nevelő családok megsegítésére, ha nem talál az intézkedés kellő visszhangra, megértésre. a társadalom széleskörű összefogása hozhatja meg a kívánt eredményt. a gazdasági szervek vezetőinek jó hozzáállása kedvezően befolyasolja a helyzetet. különbsen nagy feladatok várnak a magyar vöröskereszt aktívaira, a párt, a tanácsi szervek, a tömegszervezetek vezetőire; a maguk módján, a maguk sajátos eszközeivel kell segíteniük a népgazdaság számára oly fontos határozat valamennyi pontjának avégre-hajtását.

/folyt.köv./

16.15/szb

-34-

M 16⁴⁰

bb 51. /országos... 1. folyt./-szb

- a legfontosabb a nők, az édesanyák és az utódok védelme, - mondotta dr. szabó zoltán, - majd így folytatta: csak egészséges édesanyák képesek egészséges gyermekeket nevelni. kiemelt feladat tehát a családtervezés, az egészséges életmódra nevelés. már most meg kell teremteni annak feltételét, hogy 1974. szeptemberében az általános és középiskolákban megkezdhessék a családtervezés oktatását. ehhez megfelelő írásos anyag álljon rendelkezésre, - ehhez nyomdakapcítást is biztosítani kell, - de meg kell szervezni a pedagógusok ezirányú szakmai képzését is.

felhívta a figyelmet arra is a miniszter, hogy a lakásépítésnél, a lakáselosztásnál, az üdültetésnél és számos más területen előtérbe kell kerülniök a többgyermekes családoknak. ezt határozattal nem lehet elintézni; ehhez a társadalom jó hozzáállása, a gazdasági és szakmai vezetők megértése szükséges. segítsék a kismamát már szülés előtt is, de akkor is, amikor a gyermekgondozási szabadságról visszatér. minden vezető kezelje kiemelt feladatként a népesedéspolitikai határozatból reá váró feladatot. a vöröskereszt aktívák, a szakszervezeti vezetők kövessenek el mindent, hogy a határozat minden pontjának érvényt szerezzenek a munkahelyeken, - mondotta befejezésül dr. szabó zoltán.

ezután ortutay zsuzsa a vöröskereszt feladatokról tartott előadást.

a kétnapos gyulai népesedéspolitikai tanácskozáson összesen 23 előadás hangzik el. többek között az anyaság szerepéről, az anyák társadalmi megbecsüléséről, a családtervezés és a születésszabályozás fontosságáról, az iskola szerepéről a családi életre való nevelésben, a fiatalok szexuális felvilágosításáról, a vöröskereszt aktívák és a gyermekintézmények tevékenységéről. /mt1/

--

bb 54. felhasználható 17 órától!

megkezdődtek az ifjúsági hangversenyek kodály zoltán szülővárosában

vid?/fm szb -cz

1973. október 23.

kecskeméten - kodály szülővárosában - megkezdődött az ifjúsági hangversenyévad. a keddi, „kódexek kincsei, című első hangversenyen a 16-17-18. századbeli magyar és európai zeneköltészet remekeiből kaptak ízelítőt a fiatalok. az ismeretterjesztő, oktató jellegű ifjúsági zenei évad további programjában szerepel „a klasszikus balettől a modern táncig, című tánc történeti előadás, valamint a magyar rádió és televízió gyermekkorúsnak négy földrész dalait bemutató műsora. /mt1/

16.25/szb

-35-

M 16⁴⁵

bb 52. gáspár sándor nyilatkozata a viii. szakszervezeti világkongresszusról

1973. október 23.

szb 1e -cz

a viii. szakszervezeti világkongresszus befejezése alkalmából gáspár sándor, a szot főtitkára nyilatkozott a kongresszus jelentőségéről.

a viii. szakszervezeti világkongresszus munkáját kedvezően értékelem - mondotta. négy év alatt nagyon fejlődött a szakszervezeti világmozgalom szervezeti ereje, amit a részvétel számai is jól kifejeztek. de kongresszusunknak a világ dolgozóira gyakorolt politikai hatása messze túlmutat e megnövekedett szervezeti kereteken, s azt hiszem számunkra ez a fontosabb.

- a kongresszus jól érzékeltette a világban végbemenő és a dolgozó embereket közvetlenül is érintő fejlődési folyamatokat. nagy erénye, hogy a szocialista, a tőkés és a fejlődő országokban folyó szakszervezeti tevékenység eltérő, tehát az adott viszonyokhoz alkalmazkodó sajátos vonásait plasztikusan érzékeltette. ugyanakkor kimutatta a szakszervezeti világmozgalomban jelentkező közös vonásokat, szolidaritásunkat, összefogásunkat, együttes cselekvésünket, tehát azokat, amelyek mindenütt a szakszervezetek feladatai. ez a kongresszus tehát világméretben szintetizált, s a hangsúlyt a közös vonásokra helyezte.

- egyetlen előző alkalommal sem kapott még ilyen nagy figyelmet a szocialista országok szakszervezeti mozgalma, mint a várnaikongresszuson. ez a megállapítás érvényes a beszámolókra és a vitára egyaránt. ennek egyetlen magyarázata van: a szocializmus vonzereje ma a legerőteljesebb a világban, - annak ellenére, hogy a tőkés propagandisták sokféle módon igyekeztek lejáratni a szocialista országokat. de ez nem sikerült, mert a világ dolgozóinak számára a szocializmus az egyetlen ésszerű és célszerű perspektíva. az emberiség számára ez a jövő, a világ minden táján.

- határozataival, elvi állásfoglalásaival a kongresszus nagymértékben segítette az európai szakszervezeti egység-törekvéseket. a kongresszuson elfogadott okmányok arra serkentik a világszövetséghez tartozó tagországokat, hogy a világ minden táján kezdeményezzen keressék más nemzetközi szövetségekkel az együttműködésnek és az egység-törekvések gyakorlati megvalósításának konkrét formáit és lehetőségeit.

/folyt.köv./

16.45/szb

-36-

NA 16⁰⁰

bb 52. /gáspár sándor... 1. folyt./-szb

- mi Európában élünk, bennünket az európai szakszervezetek gyakorlati együttműködésének a kérdései közvetlenül érintenek. eddig is történtek két és több oldalú kezdeményező lépések, az egység-törekvéseknek ma már vannak is bizonyos gyakorlati eredményei.

- a kongresszusi állásfoglalások minket arra ösztönöznek, hogy nagy körültekintéssel, türelemmel, korrekt magatartással és nagyfokú állhatatossággal dolgozzunk az európai munkásegység-törekvések gyakorlati megformálásán. ez ugyanis közös érdeke az európai munkásságnak, függetlenül attól, hogy milyen társadalmi viszonyok között él és dolgozik. érdeke tehát a szocialista és a tőkésországokban működő szakszervezeteknek is.

- a kongresszus jelentős a magyar szakszervezeti mozgalom további tevékenysége és harca szempontjából is. szakszervezeti munkánkat tovább kell tökéletesítenünk, hogy még jobban elősegíthessük a munkáshatalom, a szocializmus fejlődését hazánkban, hogy ez az életforma még vonzóbb legyen mindenki számára. vannak jó határozataink és minden lényeges kérdésben megvan az állásfoglalásunk. ezeknek a végrehajtását kell a szakszervezeti szervezetben - fent, középen és lent - sokkal eredményesebbé tenni. ez természetesen nagyon sok munkát, körültekintést és felelősséget igényel valamennyi szakszervezeti tisztségviselőtől és magától a tagságtól is.

- keresnünk kell a szocialista építés gyakorlatában olyan eszközöket és formákat, amelyekkel még eredményesebbé tehetjük közreműködésünket a munkáshatalom erősítésében, a demokratizmus tökéletesítésében, a munka- és életkörülmények javításában, a szocialista bérezés elvének még jobb érvényesítésében. az élet abban igényel tőlünk hathatósabb munkát, hogy a dolgozó ember, de főleg a munkás ne csak tudja, hanem érezze is, hogy az övé a hatalom. ha ez a tulajdonosi közérzet erőteljesebbé válik, megszorozza a munkásosztály alkotó energiáját, növeli felelősségét és erősíti szocialista erkölcsiségét.

- a várnai világkongresszuson e munkánkhöz is erőt, biztatást kaptunk osztálytestvéreinktől. meggyőződésem, hogy a következő néhány évben a nemzetközi szakszervezeti mozgalom és természetesen hazánk szakszervezeti mozgalma is további nagy fejlődésen megy keresztül - fejezte be nyilatkozatát gáspár sándor.

/mti/

.-

16.50/szb

-37-

NA 17⁰⁰

bb.53. átkeltek az első hajók -próba az új síó-zsilipen

vid/p kz -cz

1973-október 23.

kedden megkezdődött a több, mint 330 millió forintos költséggel épített síó-torkolati műzsilipjének és duzzasztójának üzempróbája. elsőként a duma felkuszott le öt hajó, élén a folyamórség monitorjával, a zsilipkamrába. a vezérlőtoronyból gombnyomással irányított elektromos berendezések bezárták az ötvenhatvan tonnás támkaput, és a felső öblözet vízből - azzal egyenlő szintre - feltöltötték a zsilipkamrát. a hajók ezután kiuszták a síó felső öblözetének új medrébe. az első hajókaravánt a balatonfüredi hajógyárba irányított több száz tonnás uszályok követték.

a hajók átzilipelésének próbája még több napig tart./mmti/

felhasználható : 19.00 óra után !

bb.55. julius fucik-émlékkiállítás szekszárdon

vid/fm/p -cz

1973. október 23.

Julius fucik halálának 30. évfordulója alkalmából kedden emlékkiállítást nyílt a szekszárdi babits mihály művelődési központban, a hazafias népfront Tolna megyei és városi bizottsága és a budapesti csehszlovák kultúra rendezésében. k. balog jános megyei levéltárigazgató, a hazafias népfront Tolna megyei bizottságának alelnöke nyitotta meg az emlékkiállítást és oldrich tesaryk, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója ismertette a mártírhalt író életét és munkásságát./mti/

bb.56. szereplőváltások a madách színházban

1 nm/tm/p hi -cz

1973. október 23.

nagy anna betegsége miatt több szereplőváltásra kerül sor a madách színházban. tamási áron: énekes madár című játékában bencze ilona vette át regina szerepét, máriáss melinda főiskolai hallgató pedig ezután a kurzási mamában játssza kató, a néma leányt. a madách kamaraszínházban színre kerülő candidában nagy anna szerepében a jövőben békés italát láthatja a közönség./mti;/

16.50/p

NA 17¹⁰

bb57. 42 vendéglátó üzletet bezártak szolnok megyében

vid/p kz-cz

1973. október 23.

nagyszabású ellenőrzéssorozat zajlott le az elmúlt hetekben szolnok megye vendéglátóipari egységeiben : a rendőrfőkapitányság, a megyei tanács kereskedelmi osztálya és a köjál munkatársai megvizsgálták, hogy az éttermekben italboltokban cukrászdákban betartják-e az előírásokat. azt is megvizsgálták, hogy a tavasszal tartott hasonló ellenőrzések során feltárt szabálytalanságokat megszüntették-e, és megtették-e a javasolt intézkedéseket. kedden a megyei tanácson megtartott értékelésen elmondták, hogy a tavaszi ellenőrzések hatására visszavezethető javulás ellenére ismét sok súlyos mulasztást tártak fel az ellenőrök. emiatt a megyében működő 714 üzlet közül 42-nek azonnali hatállyal bevonták a működési engedélyét. ezekben az éttermekben, italboltokban - köztük szolnok egyetlen éjszakai mulatójában - a thomas bárban - itt vendégeket, fiatalkorúakat szolgáltak ki szeszes itallal, megszegtek az elemi higiéniai előírásokat, a berendezések és a kiszolgálás színvonala nem javult a korábbi ellenőrzések óta. további 21 üzletben korlátozták a nyitvatartás idejét. a bezárt üzleteket - mondták el a keddi tanácskozáson csak akkor engedik újra nyitni, ha megteremtik a kulturált vendéglátás feltételeit./mti/

bb.58. forradalmasítja az árvízvédelmet - bemutató a kettős kőrösön

vid-kz/gné/p cz

1973. október 23.

az árvízvédelem egy nagyon jelentős újítását mutatták be kedden a szakembereknek a kettős kőrösön. az ismertített új eljárás forradalmasítja az árvédekezést. kialakítása összefüggésben van azzal a nagyszabású felméréssel, amelyet az 1970. évi nagy tiszai árvíz után hajtottak végre a vízügyi szervek. ennek során bebizonyosodott, hogy az árvízvédelmi fővédvonalak mintegy 15 százalékanak - a védekezés szempontjából - nagyon kedvezőtlen szerkezetű az altalaja. emiatt gyakoriak a töltések szilárd-ságát veszélyeztető fakadóvizek. a keddi bemutatón ismertített eljárás lényege az, hogy bentonitból és agyagkeverékből olyan szívárgásgátló függönyöket építenek a gátak oldalába, amelyek megakadályozzák az átszivárgásokat illetve az ugynevezett buzgárok keletkezését árvizek idején. e szívárgásgátló függönyök - a résfalak - kialakítását már meg is kezdték a veszélyeztetett gátszakaszokon. a teljes hálózat kialakítása több évet vesz igénybe./mti/

17.00/p

NA 17²⁰

bb.59. a termelőszövetkezeti fiatalok életéről tanácskoztak
baktalórántházán

vid/p fm / -cz

1973. október 23.

a termelőszövetkezeti fiatalok, mindenekelőtt a fiatal nők helyzetéről, életéről tanácskozott kedden baktalórántházán a nyírségi termelőszövetkezetek területi szövetségének nöbizottsága. az ülésen részt vett és felszólalt fehér ~~lajos~~ ^{lajosné}, a termelőszövetkezetek országos tanácsának titkára, a szövetkezetek nemzetközi szervezetének tagja. ott voltak a megyei párt- és kisz-bizottság, továbbá a társszövetségek, valamint a kiszöv nöbizottságának képviselői is ./mt1/

bb.60. az Üzem- és munkaszervezésről tanácskoztak a közlekedési vállalatok vezetői

t ni/tr/p ie la

1973. október 23.

kedden a közlekedési-és szállítási dolgozók szakszervezetében mintegy 50 vállalat Üzem- és munkaszervezéssel foglalkozó gazdasági és szakszervezeti vezetői tanácskozást tartottak.-a vita-
indító előadást dr. bajusz rezső, a közlekedés-és postaügyi minisztérium közlekedéspolitikai főosztályának vezetője tartotta.

a főosztályvezető elmondta, hogy az elmúlt években a közlekedési vállalatok a vállalatpolitika szolgálatába állították a munka-és üzemszervezést. ennek eredményeként javult a közlekedés szervezettsége, a közlekedési ágazatok együttműködése és munkamegosztása, emelkedett a technikai színvonal, és ha még nem is az igényeknek megfelelően, de javult a közlekedési szolgáltatások minősége. fontos eredmény, hogy kisebbek lettek a közlekedés munkaerőgondjai, nagymértékben javult a dolgozók anyagi-erkölcsi megbecsülése, szociális helyzete.

a közúti szállítás aránya a vártnál gyorsabban emelkedett, a személyszállítás hat év alatt 43, az áruszállítás pedig 36 százalékkal nőtt. a vasuton a vontatás 83 százalékát már villamos-és dieselmotordonyok bonyolítják, a favázis kocsikat kiselejtezték, a 20 tonnánál nagyobb tengelynyomást bíró pályatestek hossza már több mint a hálózat fele. az autóbushálózatba több mint 3.100 települést kapcsoltak be.

/folyt. köv. /

-40-

MA 1870

bb. 60. / az üzem- és1. folyt./

az ország 30 ezer kilométeres közúti hálózatának 95 százaléka már pormentes burkolatu, de szélessége még nem megfelelő. átadtak 54 kilométer autópályát, és 900 kilométer új bekötőutat a forgalomnak. a városi tömegközlekedés fejlesztését bizonyítja többek között budapesten a 10 kilométeres metro szakasz, s a nagyvárosok járműállományának jelentős bővülése.

a közlekedési vállalatoknál nagyarányú technikai fejlődés valósult meg. ennek kihasználására a vállalatok szervezésfejlesztési programot készítenek. a kpm-ben az év elején alakult szervezésfejlesztési koordináló csoport értékelte a vállalatoknál folyó munkát. megállapította, hogy a vállalatoknál jó a szervezési munka, de nem kapcsolódik eléggé a közép-és hosszú távú tervekhez.

örvendeztet a munkafolyamatok szervezettségének javulása, de nem fordítottak a vállalatok kellő figyelmet a gazdaságosság vizsgálatára. fontos feladat a szervezetfejlesztés, de nem helyettesíthető a szervezést, a szervezők helye még sok helyütt tisztázatlan a vállalati munkában. a vállalatok érdekeltségének növelésére a szervezési feladatoknak a pénzügyminisztérium, a munkaügyi minisztérium és a magyar nemzeti bank hamarosan tájékoztatót ad ki s a támogatások elbírálásánál figyelembe veszik a szervezettséget is.

a szervezési programokat összességükben a minisztérium elfogadhatónak tartja - mondotta a főosztályvezető- és továbbra is támogatja a racionalizálási törekvéseket. a jövő feladatairól szólva kiemelte, hogy a tárca területén központi szervezési programba fogják össze az intézkedéseket, amelyeket a jövő év elején adnak ki. tovább folytatják a folyamat-és rendszer-szervezők képzését, ebbe a munkába a vállalatokat is bevonják. tovább javítják a közlekedés-szervezési eredmények publikálását, s a jövőben több vállalatnál valósítanak meg mintaszervezést.

összefoglalva dr. bajusz rezső elmondta, hogy a közlekedési vállalatok egy-két kivételtől eltekintve - eredményesen kezdték meg a szervezésben rejlő tartalékok feltárását. így vált lehetővé a közlekedés és szállítás jelentős fejlődése annak el-
lenére, hogy a tervidőszak alatt a kívántnál lényegesen kisebb mértékben nőtt a létszám. az ötödik öt éves tervben a munkaerő-helyzet nem változik, ezért a technikai és technológiai színvonal emelése mellett a feladatok megoldására a szervezés továbbfejlesztése a legfőbb eszköz.

/folyt köv ./
17.50/p

-41-

MA 1875

bb.60. az Üzem.....2. folyt /p

ezután mátyási istván, a kszdsz titkára felhívta a figyelmet azokra a munka-és üzemszervezési területekre, amelyekben a szakszervezetek segítséget tudna nyújtani a gazdasági vezetésnek.

a két előadás után gazdasági és szakszervezeti vezetők mondták el tapasztalataikat a munka-és üzemszervezésről./mti/

--

bb.61. tanyai estek, téli tanfolyamok, fórumok a szolnok megyei külterületeken

vid/p fm la

1973. október 23.

szolnok megyében a lakosság mintegy tizenhárom százaléka, ötvenháromezer ember él még külterületeken, tanyákon. a népfrontmozgalom tevékenysége erre a területre is kiterjed, huszonegy tanyai népfront-csoport szervezi a közéletet, tájékoztatja a lakosságot az országos és a helyi politika aktuális kérdéseiről. a tanyákon élő emberek is részt kérnek és vállalnak a közügyekből - hangsúlyozták kedden szolnokon, a hazafias népfront megyei titkárságán rendezett tanácskozáson.

a népfrontcsoportok vezetői elmondották, hogy nagy gondot fordítanak a tanácsok és a népfrontszervek közötti kapcsolat erősítésére. szervezik a tanácstagok beszámolóit, ismertetik a tanyai emberekkel a helyi tanácsok rendeleteit, községfejlesztési programját. karcag, kisujszállás, kunszentmárton körzetében részt vesznek a falujfejlesztési mozgalomban, társadalmi munkával támogatják a gyermekintézmények bővítését, az iskolák korszerűsítését, javítják az utakat, járdákat. a tanyaközpontokban rendszeres fórumokat tartanak, a vitaestekre tanácsai vezetőket, országgyűlési képviselőket is meghívnak. a járság tanyaközpontjaiban kulturális életet teremtettek, röplabda pálya kör működik, rendszeresen az irodalmi és művészeti előadások. a télen ismét megrendezik a hagyományos tanyai esteket, téli tanfolyamokat, száznál több népfront-tanfolyamon informálják a lakosokat a szocialista építés aktuális kérdéseiről. szolnok megyében összesen 12 külterületi lakóhelyet jelöltek ki fejlesztésre. a népfrontcsoportok képviselői ezért kérték, hogy az érintett tanácsok fordítsanak nagyobb gondot a távolabb élők körülményeinek javítására./mti/

--

18.05/p

-42-

NA 1842

bb.62. negyven hektárról 43 és fél vagon kukorica -ujabb rekord az orosházi új élet tsz-ben

vid/p fm la

1973. október 23.

nemrég adtunk hírt arról, hogy a cps-földeken rekord-termést ért el az orosházi új élet termelőszövetkezet: egy 76 hektáros tábla hektáronként átlagosan 104 mázsával fízett. most újabb kimagasló sikert ért el a tsz. ismét az olaszországi szaporítási dekalb-fajta adta a rekordot. egy 40 hektáros tábláról 4330 mázsa kukoricát takarítottak be, azaz hektáronként 108,26 mázsát./mti/

--

bb.63. uton jugoszláviába

pá/p zs la

1973. október 23.

magyarország felett átrepülve gustáv husák, a cskp főtitkára táviratban üdvözölte kádár jánost, az mkszmp kb első titkárát./mti/

--

bb.64. az ndk vezetőinek köszönő távirata

pá/p zs la

1973. október 23.

erich honecker, a német szocialista egységpárt központi bizottságának első titkára, willi stoph, a német demokratikus köztársaság államtanácsának elnöke és horst sindermann, a német demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnöke táviratban mondott köszönetet a magyar vezetőknek a német demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságokért./mti/

--

bb.65. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

p la

1973. október 23.

- 34. halasi leányka
- 35. dolgozók gyors-és gépiró versenye
- 36. szónyi jenő kiállítása
- 37. kitüntetés
- 38. magyar-csehszlovák könnyűipari tárgyalások

/folyt köv ./
18.15/p

-43-

NA 1850

bb.65. belföldi....folyt /p

39. szamos-turkőzi árvízvédelmi gát
40. negyven millió forint értékű alumínium edény
41. leszecske látogatása a csepel autógyárban
42. az alföldi megyék tanácsi vezetinek ülése
43. a borsod megyei tanács és a borsod megyei szmt együttlé-
kötési megállapodása
44. új lakások sopronban
45. a borsod megyei tanács vb ülése
46. munkavédelmi kiállítás
47. magyar -ndk barátsági gyűlés
48. megkezdődött a hangverseny évad székesfehérvárott
49. karbantartási konferencia
50. kiosztották a fővárosi tanács színházi díjait
51. népesedés-politikai tanácskozás gyulán
52. gáspár sándor nyilatkozata
53. próba az új síózsílipen
54. ifjúsági hangversenyek kecskeméten
55. fucsik emlékkiállítás szekszárdon
56. szereplőváltások a madáchban
57. 42 vendéglátó üzletet bezártak szolnok megyében
58. bemutató a kettős körösön
59. tsz fiatalok élete
60. közlekedési vállalatok vezetőinek tanácskozása
61. tanyai estek
62. rekord termés
63. husák távirata
64. ndk vezetők távirata
65. hírjegyzék./mti/

--

bb 66. a csehszlovák kulturában

t nnn/tm szb zs la

1973. október 23.

kedden dr. jaroslava pasiaková, az ötvös loránd tudományegyetem
bölcészettudományi kara szláv tanszékének cseh lektora nagy sike-
rű előadást tartott „csehszlovák-magyar kulturális kapcsolatok a
xx. században,, címmel./mti/

--

-44-

NA 1910

bb 67. indiai babák bemutatója

t nn/tr szb zs la

1973. október 23.

kedden „indiai babák,, címmel kiállítás nyílt a nagytá-
tényi kastélymuzeumban. a gyűjteményt t. shankar, a delhiben le-
vő nemzetközi babamuzeum alapítója ajándékozta a kelet-ázsiai mu-
zeumnak. a felsorakozó 25 baba india különböző népviseleteiből ad
izelítőt az érdeklődőknek. /mti/

--

bbb 68. a miskolci nemzeti színház vendégjátéka budapesten

t nn/tm szb zs

1973. október 23.

kedden a vidéki színházak seregszemlájén a fővárosi operett-
színházban a miskolci nemzeti színház mutatta be szakonyi károly
„hongkongi páróka,, című komédiáját, illés istván rendezésében.
a főbb szerepeket máthé éva, máthé eta, sallós gábor, markaly
gábor, somló ferenc alakította. a díszletet székely lászló, a
jelmezeket pedig gergely istván tervezte. /mtic/

--

bb 69. williballd jentschke látogatása a kfkí-ben

t mir/mm szb zs la

1973. október 23.

a magyar tudományos akadémia vendégeként hazánkban tartóz-
kodó williballd jentschke, a nyugateurópai országok egyesített mag-
és részecskefizikai intézetének /cern/ vezérigazgatója kedden el-
látogatott a központi fizikai kutató intézetbe, ahol előadást tar-
tott intézetének legújabb kutatási eredményeiről. az előadást kö-
vetően a vendég újságírókkal találkozott, a délutáni órákban pedig
a magyar tudományos akadémia matematikai és fizikai tudományok osz-
tálya rendezett tiszteletére fogadást az akadémia tudósklubjában.
/mti/

--

NA 1915

-45-

bb 70. időjárásjelentés

mm szb la

1973. október 23.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. október 23-án,
kedden 19 órakor:

változékony, hűvös idő

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, több-
felé esővel, a hegyeken hózáporral. mérsékelt, napközben megerő-
södő északnyugat-északra forduló szél. hűvös marad az idő várha-
tó legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 7-11 fok között. /mti/
--

bb 71. elhunyt dr. diósdai györgy

mm szb la

1973. október 23.

dr. diósdai györgy, az elte állam- és jogtudományi kara
római jogi tanszékének docense, kandidátus, az mta állam- és
jogtudományi bizottságának titkára életének 40. évében tragikus
hirtelenséggel elhunyt. az elte állam- és jogtudományi kara az
elhunytat saját halottjának tekinti. hamvasztás előtti bucsuz-
tatása 1973. október 29-én, hétfőn 15 órakor lesz a farkasréti
temető halottsházában. /mti/
--

bb 72. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órá-
tól zárásig:

szb la

1973. október 23.

66. csehszlovák kultúra
67. indiai babák
68. miskolci színház vendégjátéka
69. willibald jentschke a kfk-ben
70. időjárásjelentés
71. elhunyt dr. diósdai györgy
72. hírjegyzék
/mti/
--

- v é g e -

-46-

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy és lakatos erzsébet

MTI

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l z d i h i r e k

1973. október 24.

bb. 1. jó könyvet a gyermekeknek! - népfront-mozgalom a mű-
velt ifjúságért

i ro/gg/hi/il cz

1973. október 24.

félezer éve annak, hogy hess andrás budai nyomdájában
elkészült az első magyarországon nyomtatott könyv, a chro-
nica hungarorum. az évfordulónak kívánt méltó emléket állí-
tani a hazafias népfront országos tanácsa, amikor jó könyv-
vet a gyermekeknek! címmel indított társadalmi akciót, amely-
nek célja 500 általános iskolai, illetve kollégiumi könyvtár
korszerűsítése.

a felhívás kéri a népfrontban tömörülő társadalmi és
tömegszervezeteket, mozgalmakat, hogy karolják fel és segít-
sék sikerre vinni a kezdeményezést. számítanak a szülők, a
kultúra alkotó munkásainak, az üzemi, szövetkezeti, munka-
helyi közösségeknek a kezdeményezéseire, támogatására. a fel-
ajánlott segítség a 235-901720-5507 szám alatt postai utal-
ványon vagy borítékba helyezett könyvutalván y formájában jut-
tatható el a hazafias népfront országos tanácsa címére: 1360,
budapest pf. 6. az utalványt tartalmazó borítékra, vagy pénz-
utalvány hátsó oldalára kérik feltüntetni: jó könyvet minden
gyermek kezébe!

x x x

/folyt.köv./

- 1 -

MT